

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ

1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁੱਟਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ (5:3-16) ਅਤੇ ਫਿਰ ਐਲਡਰਾਂ (ਐਲਡਰਾਂ) ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ (5:17-25)। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮਾਂ (6:1, 2) ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ (6:3-5) ਦੀ ਵੱਲ ਮੋੜ ਲਿਆ। ਲੇਭ ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (6:5-10), ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਰੁਝ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ (6:11-16) ਅਤੇ ਧਨਵਾਨਾਂ ਦੇ ਲਈ (6:17-19) ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਲਈ (6:20, 21) ਵਾਧੂ ਸ਼ਬਦ ਦਿੱਤੇ।

6:1, 2 ਸੰਬੰਧੀ ਰੁਝ ਸਵਾਲ

ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ

6:1, 2 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੇੜਿਓਂ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਇਹ ਆਇਤਾਂ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ: ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਸੀ? ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਰਲ ਹੈ: ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸਾਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਅਜੀਬ ਜਾਪ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਸਧਾਰਣ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਰੁਝ ਇਤਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰੋਮੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਅੱਧੀ ਅਬਾਦੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਸੀ।¹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੰਮ ਗੁਲਾਮ ਹੀ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਤੱਕ। ਗੁਲਾਮ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਿੱਸਾ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਸਧਾਰਣ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੈਂਬਰ ਗੁਲਾਮ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।² ਪੌਲੁਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਉਸ ਨੇ ਅਕਸਰ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6 ਵਿਚ, ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਅਤੇ ਹੇ ਮਾਲਕੇ, ਤੁਸੀਂ ਧਮਕੀਆਂ ਛੱਡ ਕੇ ਓਹਨਾਂ [ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਲਾਮਾਂ] ਨਾਲ ਉਹੇ ਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਕਰੋ [ਅਰਥਾਤ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਆਓ] ਕਿਉਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਜੇ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਓਹਨਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਦਰਗਾਹੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖ

ਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ” (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:9)। ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:1 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਹੇ ਮਾਲਕੇ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਿਆਂ ਨੈਕਰਾਂ ਨਾਲ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜਾ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਅਤੇ ਜਥਾਰਥ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਭਈ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਵੀ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਹੈ।” ਫਿਰ ਵੀ, 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:1, 2 ਵਿਚ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਨਵਾਨ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ (6:17-19; ਵੇਖੋ 6:9, 10³) ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਖਾਸ ਲੋੜ ਸੀ।⁴

ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ

ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਬੁਝਾਰਤ: ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਉਂ ਕੋਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ? ਬੀਤੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ, ਕਈਆਂ ਨੇ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:1, 2 ਵਰਗੇ ਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ “ਸਬੂਤ” ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਲਾਮੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਗਲਤ ਸੀ। ਅੱਜ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਬੁਰਿਆਈ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਗੁਲਾਮੀ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 55:8, 9), ਪਰ ਕੁਝ ਸੰਭਵ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਦੇ-ਕਦੇ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ (ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਈ) ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 19:8; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 17:30)। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਪਰ “ਵਿਕਾਸਵਾਦ” (ਬਦਲਾਅ) ਰਾਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ – ਜੇਰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰਾਹੀਂ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਅਚਾਣਕ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੀ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਐਜਾਰ – ਜਿੰਦਾ, ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਐਜਾਰ – ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸੰਸਾਰ ਕਿੱਦਾ ਦਾ ਲੱਗੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਅਚਾਣਕ ਸਾਰੇ ਐਜਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਬਗੀਚੇ ਦੇ ਐਜਾਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਰਗੇ ਸਾਰੇ ਐਜਾਰਾਂ ਨੂੰ? ਇਸ ਦੇ ਪਰਿਣਾਮ ਸਾਡੀ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਵੀ ਪਰੇ ਹੋਣਗੇ? ਫਿਰ ਵੀ, ਮਸੀਹੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਪਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਪ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀ। ਜੇਮਸ ਬਰਟਨ ਕੋਫਮੈਨ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, “ਜੇਕਰ ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਨਵਾਂ ਜਨਮ ਨਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਜਾਂ ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭਾਲਣਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਭਾਲਣਾ ਸੀ ...।”⁵

ਜਦ ਕਿ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ – ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੁਨਿਹਰੀ ਨਿਯਮ (ਮੱਤੀ 7:12) ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੁਕਮ (ਮੱਤੀ 22:39) ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ

ਪੱਤਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।⁶ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਜੋ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਸਨ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਅੰਤ ਲੈ ਕੇ ਆਈਆਂ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਬਿਨ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਾ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ।

ਪਰ, ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸੀ। ਗੁਲਾਮੀ ਇਕ ਹਕੀਕਤ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਗੁਲਾਮ ਸਨ ਅਤੇ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਗੁਲਾਮ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:1, 2 ਆਇਤਾਂ ਲਿਖੀਆਂ।

ਤੀਜਾ ਸਵਾਲ

ਆਖ਼ਰੀ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਜਿੱਥੇ ਗੁਲਾਮੀ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਤੇ ਜੋ ਲੋਕ ਨਿਰਭਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਮਸੀਹੀਅਤ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਕੀ ਸਾਡਾ ਵਰਤਾਰਾ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰ ਅਨੁਕੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਂ ਅਣਅਨੁਕੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਪਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਬਾਈਬਲ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਈਮਾਨਦਾਰ ਬਣਨਾ ਹੈ। “ਸੱਚੀ ਤੱਕੜੀ ਤੇ ਪੱਲੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਹਨ” (ਕਹਾਉਤਾਂ 16:11; NIV)। ਸਾਨੂੰ ਈਮਾਨਦਾਰ ਕਾਮੇ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। “ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉਹੋ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕਰ” (ਉਪਦੇਸ਼ਕ 9:10)। ਮੇਰੀ ਜਵਾਨੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਕਹਾਵਤ ਯਾਦ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ “ਈਮਾਨਦਾਰ ਦਿਨ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਲਈ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੋ।” ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਮੇਰੀ ਪਨਪਸੰਦ ਮੂਲ ਵਚਨ ਹੈ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 3:23: “ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਕਰੋ ਸੋ ਚਿੱਤ ਲਾ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲਈ ਕਰੋ, ਨਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਈ।” 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:1, 2 ਵਿਚ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਵਾਧੂ ਸਮਝ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਗੁਲਾਮਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ (6:1, 2)

ਜਿੰਨੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਕੇ ਜੁਲੇ ਦੇ ਰੇਠ ਹਨ ਓਹ ਆਪਣਿਆਂ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਆਦਰ ਦੇ ਜੋਗ

ਜਾਣਨ ਭਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਿਰਚਾਵਾਨ ਹਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤੁੱਛ ਨਾ ਜਾਣਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਦਾਰੀ ਕਰਨ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਉਪਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਹਨ ਉਹ ਨਿਰਚਾਵਾਨ ਅਤੇ ਪਿਆਰੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਹ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ।

ਆਇਤ 1. ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਕੇ ਜੂਲੇ ਦੇ ਹੇਠ ਹਨ। “ਜੂਲੇ ਦੇ ਹੇਠ” ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਹੜਾ ਗੁਲਾਮ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੁਹਰਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਹੋਣ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਬੋਝ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੂਲਾ ਬਲਦਾਂ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, “ਜੂਲੇ ਦੇ ਹੇਠ” ਵਾਕ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਬੋਝ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਿਹਤਰ ਸਨ।⁷

ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਵਰਤਾਓ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਭਾਵੇਂ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਸੱਭਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਚੰਗਾ ਵਰਤਾਓ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਗੁਲਾਮ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੇ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਹ ਸਗੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੇ ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ: ਗੁਲਾਮ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ; ਉਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮਜਦੂਰੀ ਕਰੇ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਹੁਤ ਚੋਣ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਜਦੂਰੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।⁸

ਜਿਹੜੇ “ਜੂਲੇ ਦੇ ਹੇਠ” ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਲਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਹਦਾਇਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਿਆਂ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਆਦਰ ਦੇ ਜੋਗ ਜਾਣਨ। “ਮਾਲਕਾਂ” ਸ਼ਬਦ *δεσπότης* (*ਡਿਸਪੋਟੇਸ*, “ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ”) ਦੇ ਇਕ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਲ “ਪੂਰਨ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਅਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਖ਼ਤਿਆਰ” ਹੈ।⁹ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਉੱਤੇ ਪੂਰਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ, ਪਰ ਪੈਲਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ “ਪੂਰੇ ਆਦਰ ਦੇ ਜੋਗ ਜਾਣਨ” ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ।

ਅਸੀਂ “ਆਦਰ” (*τιμή*, *ਟਾਈਮ*) ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ।¹⁰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਦਰ ਦੇ ਜੋਗ ਹੈ (1:17), “ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਵਿਧਵਾਵਾਂ” ਦਾ ਵੀ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (5:3) ਅਤੇ ਐਲਡਰ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ “ਦੂਣੇ ਆਦਰ ਦੇ ਜੋਗ ਸਮਝੇ ਜਾਣ” (5:17)। *ਟਾਈਮ* ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ “ਆਦਰ” ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। NIV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਉਹ ਸਭ ਜਿਹੜੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਜੂਲੇ ਹੇਠ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਆਦਰ ਦੇ ਜੋਗ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

“ਪੂਰਾ ਆਦਰ” (“ਪੂਰਨ ਆਦਰ”) ਵਿਚ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦੋਵੇਂ ਆਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਆਦਰਪੂਰਣ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਦਿਲ ਕੜਵਾਹਟ

ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਹੀ ਰਵੱਈਆ ਹੋਣਾ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਜਰੂਰੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਬੜੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, “ਪਰ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਮੇਰਾ ਮਾਲਕ ਹੀ ਆਦਰ ਦੇ ਜੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ?” ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: “ਹੇ ਨੈਕਰੇ,¹¹ ਪੂਰੇ ਅਦਬ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹੋ, – ਨਿਰੇ ਭਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਸੀਲਾਂ ਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਰੜੇ ਸੁਭਾਉ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਭੀ” (1 ਪਤਰਸ 2:18; ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸਹੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਸਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਾਂ।

ਆਇਤ 1 ਸਾਰੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹੋਣ; ਪਰ ਇਸ ਆਇਤ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਇਕ ਖਾਸ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ “ਪੂਰੇ ਆਦਰ ਜੋਗ ਜਾਣਨਾ” ਕਿਉਂ ਜਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਈ ਮਸੀਹੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਰੱਖਣਾ ਕਿਉਂ ਜਰੂਰੀ ਹੈ? ਇਹ ਖੁਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਣ ਸਕੇ – ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਇਕ ਵਾਧੂ ਚਿੰਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਗੁਲਾਮ ਆਦਰ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ¹² ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। “ਬਦਨਾਮੀ ਨਾ ਹੋਵੇ” ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ “ਨਿੰਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ” (ਵੇਖੋ KJV)। ਪੌਲੁਸ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਸੀ। ਖੁਸ਼, ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਦਾ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਉਦਾਸ, ਆਕੀ ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮ ਚੰਗਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭਰਦਾ।

ਆਇਤ 2. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਵੱਲ ਮੋੜਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਮਸੀਹੀ ਸਨ: ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਿਰਚਾਵਾਨ ਹਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤੁੱਛ ਨਾ ਜਾਣਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਦਾਰੀ ਕਰਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੇ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਖਾਸ ਚੁਣੌਤੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਮਾਲਕ ਸਮਾਜਕ ਪੈਮਾਨੇ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਉੱਪਰ ਸਨ, ਜਦ ਕਿ ਗੁਲਾਮ ਹੇਠਾਂ ਸਨ; ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ, ਉਹ “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ” ਸਨ (ਗਲਾਤੀਆਂ 3:28, 29)। ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਮਿਲ ਕੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਐਲਡਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ।¹³ ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਮਾਲਕ ਜਿਹੜਾ “ਸਿਰਫ ਇਕ ਮੈਂਬਰ” ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਗੂਆਂ (ਐਲਡਰਾਂ) ਦੀ “ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰਨੀ” ਅਤੇ “ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣਾ” ਹੀ ਪੈਣਾ ਸੀ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:17)।

ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਸ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ, ਗੁਲਾਮ ਉਸੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸੀ ਜਿਸ ਪੱਧਰ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ; ਪਰ ਘਰ ਵਿਚ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ – ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ – ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਅਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਉਤਪੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ: “ਉਹ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭਰਾ ਵਰਗਾ ਵਰਤਾਓ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ? ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਮੇਰਾ ਨਾਲ ਮਿੱਤਰਾਂ ਵਰਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਘਰ ਵਿਚ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ... ਖੈਰ, ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਵਰਗਾ

ਵਰਤਾਓ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਖਾਸ ਵਰਤਾਓ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਘੱਟ ਉੱਦਮੀ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ। ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ, ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਨਸੀਹਤ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ “ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਭਰਾ [ਸਨ] ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ [ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ] ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਠਾਉਣਾ।”¹⁴ REB ਬਾਈਬਲ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਮਾਲਕਾਂ “ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

ਇਹ ਸਭ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਕੁਝ ਸ਼ਾਇਦ 6:2 ਵਿਚ ਨਸੀਹਤ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਤੁੱਛ ਨਾ ਜਾਣਨ” (καταφρονέω, *ਕਾਟਾਫਰੋਨੀਓ*) ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ 4:12 ਵਿਚ “ਤੁੱਛ ਨਾ ਜਾਣੇ” ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (4:12 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਜਾਣਨ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਦਾਰੀ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਇਹ ਵਾਕ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ δουλεύω (ਡੂਲੀਓ, “ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ,” “ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ”) ਤੋਂ ਹੈ।¹⁵ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਨੁਵਾਦਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ ਸਮਝੇ ਗਏ ਜ਼ੋਰ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। NASB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ “[ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ] ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ,” ਜਦ ਕਿ NIV ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।” ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਮਸੀਹੀ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਮਸੀਹੀ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਦਰਪੂਰਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉੱਦਮੀ ਬਣਨ।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਉਪਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਹਨ ਉਹ ਨਿਰਚਾਵਾਨ ਅਤੇ ਪਿਆਰੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ “ਉਪਕਾਰ” ਸ਼ਬਦ ਇੱਥੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ (εὐεργεσία, *ਇਉਰਗੀਸੀਆ*) ਹੈ, ਜਿਹੜਾ εὖ (ਇਊ, “ਚੰਗਾ”) ਨੂੰ ἔργον (ਏਰਗੋਨ, “ਕੰਮ”) ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਚੰਗਾ ਕੰਮ”¹⁶ ਅਤੇ “ਉਸ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ।” ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਗੁਲਾਮ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੰਮ ਅਸਧਾਰਣ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬਦਲ ਗਿਆ [ਬਦਲ ਚੁੱਕਾ] ਹੈ।”¹⁷ ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦੇ ਸਨ ਉਹ “ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ” (πιστός, *ਪਿਸਟੋਸ* ਤੋਂ) ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਵੀ ਸਨ।¹⁸ ਇਸ ਕਾਰਨ, ਉਹ “ਪਿਆਰੇ” (ἀγαπητός, *ਅਗਾਪਟੋਸ* ਤੋਂ; ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 13:34; ਰੋਮੀਆਂ 12:10; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 3:12) ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮਸੀਹੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਲਈ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਪਰ ਵੱਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਆਇਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਹ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ “ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ” ਸ਼ਬਦ “ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨਾ” (ਜਿਵੇਂ ਕਿ κηρύσσω, *ਕੀਰੂਸੋ*) ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਤਾਕੀਦ ਕਰਨਾ, ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ, ਕਾਇਲ ਕਰਨਾ” (παρακαλέω, *ਪਾਰਾਕਾਲੀਓ*)। 5:1 ਵਿਚ *ਪਾਰਾਕਾਲੀਓ* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਝਿੜਕਣਾ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। “ਨਿਯਮ” ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੇ ਗਏ ਹਨ। ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਸਿਰਫ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ” (ταῦτα,

ਟਾਊਟਾ; ਵੇਖੋ KJV) ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਗਿਣਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਆਇਤ 2 ਵਿਚ ਉਹ ਖਾਸਕਰ ਗੁਲਾਮਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਯੂਨਾਨੀ ਵਿਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਮਾਨ ਵਾਕ ਵਿਚ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਪੌਲੁਸ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਰਹਿ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਰਹਿ” ਗੁਲਾਮ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਦੱਸੇ ਜਾਣ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਹ ਸਭ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜੋ ਦੂਜੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ – ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਬਾਰੇ “ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਾ” ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਤਦ ਵੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੋਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਥੋਂ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀਏ, ਸਗੋਂ ਤਦ ਵੀ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:2-4)।

ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ (6:3-5)

ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਜੋ ਭਗਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ “ਤਾਂ ਉਹ ਹੰਕਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਫੇਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਖਾਰ, ਝਗੜਾ, ਕੁਫ਼ਰ, ਬਦਗੁਮਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਟੱਟੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧ ਵਿਗੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸਚਿਆਈ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਉਹ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਖੱਟੀ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਪਹਿਲਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ (1:1-11)। ਪੌਲੁਸ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚਾਲੇ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਵੱਲ ਪਰਤਿਆ (4:1-7)। ਹੁਣ, ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ, ਰਸੂਲ ਨੇ ਫੇਰ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਸੀ; ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਥੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ – ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ ਹਨ।¹⁹

ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਏ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਇਸ ਨਸੀਹਤ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕੀਤਾ: “ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਹ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ।” ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਵਾਪਸ ਉਸ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਲਈ ਮੰਚ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਤੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਵਾਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।²⁰ ਨਸੀਹਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਡਾਕਟਿੰਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ (6:3-5)।

ਆਇਤ 3. ਉਸ ਨੇ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ: ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਜੋ ਭਗਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ। “ਜੇ” ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ

ਵਾਕ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਕਿਉਂਕਿ” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ “ਸਿਰਫ ਖਿਆਲੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹੈਗਾ ਸੀ।”²¹ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਜੋ ਹੈਗਾ ਸੀ।

ਝੂਠਾ ਉਪਦੇਸ਼ਕ “ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਾਕਟ੍ਰਿਨ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦਾ ਹੈ” – ਅਰਥਾਤ, ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇੱਥੇ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ 1:3 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਸੀ: ἐτεροδιδασκαλέω (ਹੀਟੀਰੋਡਿਡਾਸਕਾਲੀਓ)। ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ, ਰਸੂਲ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਮੱਤ ਦਾ ਇਕ ਪੱਧਰ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਧਰ ਤੋਂ, ਝੂਠਾ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਇਕ ਪਾਸੇ ਹਟ ਗਿਆ ਸੀ।²² ਉਸ ਨੇ “ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ।” ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਮੰਨਿਆ” (προσέρχομαι, ਪਰੋਸਰਚੋਮਾਈ) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਿਰਫ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਿਰ ਚਿਲਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ਬਦ, ਜਿਹੜਾ “ਆਓ” (ἔρχομαι, ਏਰਚੋਮਾਈ) ਅਤੇ “ਨੇੜੇ” (πρός, ਪਰੋਸ) ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋੜਦਾ ਹੈ,²³ ਇੱਥੇ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਗਲੇ ਲਗਾਉਣਾ” ਜਾਂ “ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ।” ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਉਹ ਹਨ “ਫੜਨਾ” (NAB), “ਰੱਖਣਾ” (NJB) ਅਤੇ “ਦੇਣਾ” (REB)। ਝੂਠਾ ਉਪਦੇਸ਼ਕ “ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ” ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਅਣਇਛੁੱਕ ਸੀ।

“ਖਰਾ” (ὕψαινω, ਹਿਊਗਿਆਈਨੋ) ਹੋਣਾ “ਸਿਹਤਮੰਦ, ਸਹੀ” ਹੋਣਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ “ਸਹੀ” ਅਤੇ “ਤੰਦਰੁਸਤ” ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ “ਸਹਿਮਤ” ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਗਲਤ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ – ਬਿਮਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਸਾਨੂੰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਪਰਖਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ? ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਪਰਖ, ਸਿੱਖਿਆ “ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀਆਂ ... ਗੱਲਾਂ” ਨਾਲ “ਸਹਿਮਤ” ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖੁਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਬੋਲੀਆਂ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਵਜ੍ਹਾ ਸੀਮਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇੰਜੀਲ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ (ਵੇਥੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 1:1)। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਾਇਦ ਲੂਕਾ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿੱਚੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ, ਇਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ (ਵੇਥੇ ਯੂਹੰਨਾ 16:13)। ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਆਗਿਆ) ਤੇ ਘੱਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੇਰੀ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ” (ਲੂਕਾ 10:16)। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਜੋ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਪਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਗਲਤ ਹੈ।

ਇਕ ਹੋਰ ਪਰਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਉਸ ਡਾਕਟ੍ਰਿਨ ਨਾਲ “ਸਹਿਮਤ” ਹੋਵੇ ਜੋ “ਭਗਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।”²⁴ “ਭਗਤੀ” ਅਦਭੁਤ ਆਦਰ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,²⁵ ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ “ਇਕ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ” ਹੁੰਦਾ ਹੈ।²⁶ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਜਿਹੜੀ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬੜਾਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ।

ਆਇਤਾਂ 4, 5. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕੀਤਾ: ਤਾਂ ਉਹ

ਹੰਕਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਫੇਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ “ਹੰਕਾਰੇ ਹੋਏ [ਸਨ]” (τυφώω, ਟੁਫੂ)।²⁷ ਜੇ. ਡਬਲਿਊ. ਰੈਬਰਟਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਲਈ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੰਕਾਰ ਹੈ।”²⁸

ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੰਕਾਰ ਨਾਲ ਭਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਸਭ ਕੁਝ ਸਮਝਣ, ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਿਆਨ ਰੱਖਣ, ਬੌਧਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਉੱਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ; ਪਰ ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “... ਉਹ ਸਮਝਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ” (ਵੇਖੋ 1:7)। NEB ਬਾਈਬਲ ਉਸ ਨੂੰ “ਮੂਰਖ ਹੰਕਾਰੀ” ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ Phillips ਬਾਈਬਲ ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ “ਮੂਰਖ ਘਮੰਡੀ” ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਫਿਰ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ “ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਫੇਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।” ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਕਥਨ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੇ ਚੇਲੇ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਯਿਸੂ ਕਈ ਵਾਰ ਖੁਦ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਉਲਝਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੌਲਸ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦਪੂਰਣ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ। ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨਾ” ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (6:12)। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਸਨ ਸੁਧਾਰਣ, “ਤਾੜਨ” ਅਤੇ “ਝੜਕਣ” ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:25; 4:2)। ਫਿਰ, ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ “ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਫੇਰ” ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਸੀ। “ਹੋਰ ਫੇਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ νοσέω (ਨੋਸੈਓ, “ਬਿਮਾਰ ਹੋਣਾ, ਬਿਮਾਰ”) ਤੋਂ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਤ ਨਾਂਵ νόσος (ਨੋਸੋਸ) ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਨੈਤਿਕ ਗੰਭੀਰ ਅਵਸਥਾ, ਰੋਗ, ਬਿਮਾਰੀ” ਅਤੇ ਅਲੰਕਾਰਕ ਰੂਪ ਵਿਚ, “ਨੈਤਿਕ ਗੰਭੀਰ ਅਵਸਥਾ, ਰੋਗ।”²⁹ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਵਿਵਾਦਾਂ” (ζητησις, ਜ਼ੀਟੀਸਿਸ) “ਵਿਵਾਦਪੂਰਣ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ” ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।³⁰ ਇਹ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 1:4 ਵਿਚ “ਸਵਾਲਾਂ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। NIV ਬਾਈਬਲ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ “ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਗਲਤ ਰੁਚੀ” ਹੈ। NKJV ਬਾਈਬਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਲੋਕ “ਝਗੜਿਆਂ ਵਿਚ ਮਗਨ” ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ “ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਫੇਰ” ਇਹ ਵਾਕ ਇਕ ਵਰਣਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦ (λογομαχία, ਲੋਗੋਮਾਚੀਆ) ਤੋਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਜੰਗ” (ਵੇਖੋ CJB)। ਇਹ λόγος (ਲੋਗੋਸ, “ਸ਼ਬਦ”) ਅਤੇ μάχη (ਮਾਚੇ, “ਲੜਾਈ” ਜਾਂ “ਵਿਵਾਦ”) ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ।³¹ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਰਿਆ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:14 ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੌਲਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਕਿ “ਝਗੜਾ ਨਾ ਕਰਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਗੋਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੀ ਹੈ।” ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ।³² ਅਸੀਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ; ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਹੋ ਸਕੇ ਓਨਾ ਸੰਖੇਪ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੋਗੋਮਾਚੀਆ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ। ਬਲਕਿ, ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਬਤੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਹੈ। ਅਫਸੂਸ ਵਿਚ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪੇਚੀਦਾ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ, “ਵਿਵਾਦਾਂ” ਅਤੇ “ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਫੇਰ” ਦੇ ਕੁਝ ਗਲੇ-ਸੜੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ: ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਖਾਰ, ਝਗੜਾ, ਕੁਫਰ, ਬਦਗੁਮਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਟੰਟੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧ ਵਿਗੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸਚਿਆਈ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ।

ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ “ਖਾਰ” (φθόνος, ਫਥੋਨੋਸ) ਹੈ, ਜੋ ਕਿ “ਸਰੀਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ” ਇਕ ਹੈ (ਗਲਾਤੀਆਂ 5:19, 21; KJV)। ਖਾਰ ਅਕਸਰ “ਝਗੜਾ” (ἔρις, ਏਰਿਸ) ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ,³³ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ “ਕੁਫਰ” ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ “ਕੁਫਰ” (βλασφημία, ਬਲੈਸਫੀਮੀਆ) ਸ਼ਬਦ ਅਕਸਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ,³⁴ ਪਰ ਇੱਥੇ, “ਘਿਣਾਉਣੀ ਗੱਲਬਾਤ” (NIV) ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਝਗੜਾ “ਬਦਗੁਮਾਨੀਆਂ”³⁵ ਨਾਲ ਭੜਕਦਾ ਹੈ। “ਗੁਮਾਨੀਆਂ” (ὀπίονοια, ਓਪੀਨੋਇਆ) “ਕਲਪਨਾ ਹੈ ਜੋ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ” ਹੈ।³⁶ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ, ਉਹ ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।³⁷ ਇਸ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਨਤੀਜਾ “ਟੰਟੇ” (διαπαρατριβή, ਡਾਈਪਾਰਾਟਰਾਈਬ) ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਕਿ “ਨਿਰੰਤਰ ਦੀ ਬਹਿਸਬਾਜੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।”³⁸ ਲੋਕ ਪੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੁੱਟ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਪਰਖ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਚਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਕ ਹੋਰ ਪਰਖ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਫਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜੋ ਇਹ ਉਤਪੰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ (ਮੱਤੀ 7:15-20)। ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ “ਝਗੜਾ” ਅਤੇ “ਟੰਟੇ” ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਗਲਤ ਜਰੂਰ ਹੈ – ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸੱਚਾਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਖੁਦ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲ।

“ਟੰਟੇ” ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੌਲਸ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਨ “ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧ ਵਿਗੜੀ ਹੋਈ ਹੈ”³⁹ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸਚਿਆਈ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ – ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਦੇ ਸਨ। ਅਕਸਰ, ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨੋਂ ਹੀ ਮੱਤਭੇਦ ਸਨ ਜਿੰਨੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ।

“ਵਿਗੜੀ ਹੋਈ” ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਿਰਦੰਤ ਰੂਪ διαφθείρω (ਡਾਇਫਥੀਰੋ) ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ φθείρω (ਫਥੀਰੋ, “ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਾਸ ਕਰਨਾ”) ਅਤੇ διά (ਡੀਆ, “ਰਾਹੀਂ”) ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਭਾਵ ਵਾਚ ਵਿਚ, ਇਹ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਗੜਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।⁴⁰

“ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἀποστρέφω (ਅਪੋਸਟੀਰੀਓ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ,

“ਲੁੱਟਣਾ”) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ।⁴¹ NIV ਬਾਈਬਲ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਭਾਵ ਵਾਚ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ “ਲੁੱਟਿਆ ਗਿਆ।” ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਸਮੇਂ “ਸਚਿਆਈ” (ἀληθία, ਅਲੀਥੀਆ⁴²) ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਉਸ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਜਾਂ ਖੋਹ ਲਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:4)। ਵੱਡੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਸਚਿਆਈ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰ” ਸਕਦੀ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 8:32)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ “ਸਤ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਣ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:4), ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਬੜੇ ਉੱਦਮ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾ ਦੇਈਏ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਿਚ ਇੰਨੇ ਵੀ ਨਾ ਰੁੱਝ ਜਾਈਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦੇਈਏ। ਸਾਡੇ ਪਰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਕੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਲੋਭ ਬਨਾਮ ਭਗਤੀ (6:5-8)

^ੴਅਤੇ ਟੰਟੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧ ਵਿਗੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸਚਿਆਈ ਜਾਂਚੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਉਹ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਖੱਟੀ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। [੶]ਪਰ ਸੰਤੋਖ ਨਾਲ ਭਗਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੱਡੀ ਖੱਟੀ। ^੭ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸਾਂ ਜਗਤ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ^੮ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਭੋਜਨ ਬਸਤਰ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹੋ ਬਖੇਰਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 5. ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ: ਉਹ “ਹੰਕਾਰੇ ਹੋਏ” ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਫੇਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ” (6:4)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫਿਰ ਲੋਭ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ: **ਉਹ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਖੱਟੀ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਸਮਝਦੇ ਸਨ।** 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:5 ਵਿਚ “ਭਗਤੀ” (εὐσεβία, ਯੂਸੀਬੀਆ) ਨੂੰ “ਸਿਰਫ ਭਗਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਣ” ਦੇ ਭਾਵ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।⁴³ ਇੱਥੇ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਹੈ: ਨਿੱਜੀ ਖੱਟੀ ਦੇ ਲਈ ਭਗਤੀ (“ਧਾਰਮਿਕ” ਬਣਨ) ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਨਾ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਕੀ ਖੱਟੀ ਖੱਟਣ ਦੀ ਆਸ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਖੱਟੀ ਖੱਟਣ ਦੀ ਆਸ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਹ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ “ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ” ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ (1:7)। ਕਿਉਂਕਿ, ਅਧਿਆਇ 6 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਨ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਸ਼ਬਦ “ਖੱਟੀ” ਸ਼ਾਇਦ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਤੀਤੁਸ 1:11)। J. B. Phillips ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਅਨੁਸਾਰ, “ਉਹ ਮਸੀਹੀ ਧਰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਆਸ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ।” CJB ਬਾਈਬਲ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਉਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਧਰਮ ਅਮੀਰ ਬਣਨ ਦਾ ਇਕ ਰਾਹ ਹੈ।” ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਸੁਨਿਆਰੇ “ਦੇਵੀ” ਅਰਤਿਮਿਸ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੰਦਿਰ ਬਣਾ ਕੇ ਸਫਲ ਹੋਏ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ

ਲੇਖਕ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹੱਦ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸੇ ਵਸੂਲਦੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ “ਭੇਤਾਂ” ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਸਿਰਫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਸਫ਼ਰੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ’ ‘ਪੇਸ਼ੇਵਰ’ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪੈਸੇ ਮੰਗਣਾ ਇਕ ਆਮ ਗੱਤ ਸੀ।⁴⁴ ਪਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਭਗਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਖੱਟੀ ਖੱਟਣ ਦੀ ਆਸ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ।

ਆਇਤ 6. ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਜੋ ਲੇਖ ਦਾ ਉਪਾਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ “ਭਗਤੀ” ਅਤੇ “ਖੱਟੀ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਪਰ ਸੰਤੋਖ ਨਾਲ ਭਗਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੱਡੀ ਖੱਟੀ।**⁴⁵ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ, “ਭਗਤੀ” ਸੱਚੀ ਭਗਤੀ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ “ਖੱਟੀ” ਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਸਦੀਪਕ ਖੱਟੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਭਗਤੀ ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਲਾਭਵੰਤ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਹੁਣ ਦਾ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ” (4:8)।

ਇੱਥੇ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ “ਸੰਤੋਖ” (ἀντίρκεια, *ਅੰਟਾਰਕੀਆ*) ਹੈ। ਇਹ ἀντίος (*ਅੰਟੋਸ*, “ਆਤਮ”) ਨੂੰ ἀρκέω (*ਆਰਕੀਓ*, “ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ”) ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋੜਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਆਤਮ-ਸੰਤੁਸ਼ਟ।”⁴⁶ ਇਹ ਪੈਲੁਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਤੋਇਕੀ ਪੰਡਤਾਂ ਦਾ ਇਕ ਮਨਪਸੰਦ ਸ਼ਬਦ ਸੀ। ਉਹ ਹਰ ਇੱਛਾ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪੈਲੁਸ ਸਤੋਇਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ “ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਕਾਰਣ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਆਤਮ-ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ” (ਬਾਹਰੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ)। ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:11 ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਹ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਹੈ ਭਈ ਜਿਸ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਵਾਂ ਉਸੇ ਵਿੱਚ ਸੰਤੋਖ ਰੱਖਾਂ।” ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਭੇਤ ਦੱਸਿਆ: “ਉਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਸੱਭੋ ਕੁਝ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ” (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:13)।

ਆਇਤ 7. ਮਸੀਹੀਅਤ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਬਰਕਤ – ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਕਠਿਨ – ਸੰਤੋਖ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਘੇਰਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਜਾਂ ਉਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”⁴⁷ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ “ਚੀਜ਼ਾਂ” ਦੀ ਉਤੋਜਿਤ ਇੱਛਾ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰੱਖਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ, ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਅਰਥਤਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ: **ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸਾਂ ਜਗਤ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੈ ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ।** ਅੱਯੂਬ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਪੇਟ ਤੋਂ ਨੰਗਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਨੰਗਾ ਹੀ ਓਧਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ” (ਅੱਯੂਬ 1:21)। ਜਦ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜੋ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਕੁਝ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੈ?” ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ “ਸਭ ਕੁਝ।”

ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਜਾਣਾ ਹੈ? ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਤਰੱਦਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹਨ (5:8) ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਲਈ ਤਰੱਦਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਕਹਾਉਤਾਂ 6:6-8)। ਫਿਰ ਵੀ, “ਸਾਰੇ

ਜਗਤ ਨੂੰ ਕਮਾਉਣਾ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਮੂਰਖਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 8:36) ਜਦ ਕਿ “ਅਸੀਂ ਜਗਤ ਵਿਚ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਆਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਇਸ ਜਗਤ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਵਾਂਗੇ” (6:7; MSG)।

ਆਇਤ 8. ਇਸ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ “ਚੀਜ਼ਾਂ” ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਡਾ ਰਵੱਈਆ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਭੇਜਨ ਬਸਤਰ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹੋ ਬਥੇਰਾ ਹੈ। ਆਇਤ 6 ਵਿਚ “ਸੰਤੋਖ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ਅੰਟਾਰਕੀਆ* (“ਆਤਮ-ਸੰਤੁਸ਼ਟ”) ਤੋਂ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਆਇਤ 8 ਵਿਚ “ਬਥੇਰਾ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ਆਰਕੀਓ* (“ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣਾ” ਜਾਂ “ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ”) ਤੋਂ ਹੈ। NASB ਬਾਈਬਲ ਵਾਕ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਜੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹੈ: “ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵਾਂਗੇ।” ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: “ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਸੰਤੋਖ ਰੱਖੀਏ” (ਵੇਖੋ KJV; REB; NLT)।

“ਬਸਤਰ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *οκείλασμα* (*ਸਕੀਪਾਸਮਾ*) ਤੋਂ ਹੈ, “ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਢੱਕਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੈ”; ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁴⁸ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਰੀਰਕ ਜਰੂਰਤਾਂ ਦੀਆਂ “ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ” ਹਨ: ਰੋਟੀ, ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਮਕਾਨ। ਇਹ ਤਿੰਨ “ਚੀਜ਼ਾਂ” ਹਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ “ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਭਾਲਦੇ ਹਾਂ” (ਮੱਤੀ 6:33; ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:17)। ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਇਹ ਜਰੂਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਤੋਖ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, “ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ!” ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ, ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। “ਜਰੂਰਤਾਂ” ਦੀ ਸਾਡੀ ਸੂਚੀ ਰੋਟੀ, ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਮੂਲ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਡੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਵਿਅੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਕਸਰ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ (ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਪੇਥੀ 5:10)। ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਸੰਤੋਖ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 9:8)। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਰਗਾ ਰਵੱਈਆ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇ:

ਇਹ ਨਹੀਂ ਜੇ ਮੈਂ ਤੰਗੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਜੇ ਮੈਂ ਇਹ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਹੈ ਭਈ ਜਿਸ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਵਾਂ ਓਸੇ ਵਿੱਚ ਸੰਤੋਖ ਰੱਖਾਂ। ਮੈਂ ਘਟਣਾ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਨਾਲੇ ਵਧਣਾ ਭੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਹਰੇਕ ਗੱਲ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਰੱਜਣਾ ਕੀ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿਣਾ, ਕੀ ਵਧਣਾ ਕੀ ਬੁੜਨਾ, ਮੈਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਭੇਤ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਸੱਭੇ ਕੁਝ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:11-13)।

ਲੋਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ (6:9, 10)

ੴ ਪਰ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਧਨਵਾਨ ਬਣਿਆ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸੇ ਪਰਤਾਵੇ ਅਤੇ ਫਾਹੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਮੂਰਖਪੁਣੇ ਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਨਾਸ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਡੋਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।¹⁰ ਕਿਉਂ ਜੇ ਮਾਇਆ ਦਾ ਲੋਭ ਹਰ

ਪਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਲੋਕ ਉਹ ਨੂੰ ਲੋਚਦਿਆਂ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਰਾਹੋਂ ਖੁੱਬ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨੇਕ ਗਮਾਂ ਦਿਆਂ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਹੈ।

ਆਇਤ 9. ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਸੰਤੋਖ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ: ਪਰ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਧਨਵਾਨ ਬਣਿਆ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸੇ ਪਰਤਾਵੇ ਅਤੇ ਫਾਹੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਮੂਰਖਪੁਣੇ ਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਨਾਸ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਡੋਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਧਨਵਾਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ (6:17-19); ਇੱਥੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ “ਜਿਹੜੇ ਧਨਵਾਨ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ” – ਗਰੀਬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਧਨਵਾਨਾਂ ਤੱਕ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ “ਧਨਵਾਨ” ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਗੱਲ ਆਮ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: ਉਹ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿਆਕੁਲ ਇੱਛਾ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਗਦਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਹੈ ਉਹ “ਪਰਤਾਵੇ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ” (παρασῶμος, ਪਿਰਾਸਮੋਸ)⁴⁹ ਪਰਤਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਲਿਖੇ ਪਰਤਾਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

ਧਨਵਾਨ ਬਣਨ ਦੇ ਲਈ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰਤਾਵਾ।

ਖੱਟੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰਤਾਵਾ ਜੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਜਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰਤਾਵਾ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ “ਫਾਹੀ ਵਿਚ ... ਪੈਂਦੇ ਹਨ।” “ਫਾਹੀ” (παγίς, ਪੇਗਿਸ) ਇਕ “ਜੰਤਰ ਹੈ ਜੋ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ”⁵⁰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿਚ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਤਾਨ ਦੀ ਫਾਹੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ (3:7; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:26)। “ਪੈਂਦੇ ਹਨ” ਸ਼ਬਦ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਡੂੰਘੇ ਟੇਏ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਉਹ ਸਭ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਅਮੀਰ ਬਣਨ ਦੇ ਪਾਗਲਪਨ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “... ਬਹੁਤਿਆਂ ਮੂਰਖਪੁਣੇ ਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।” “ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ” (ἐπιθυμία, ਐਪੀਥੁਸੀਆਤੋਂ) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਬੇਹਿਸਾਬੀ ... ਲਾਲਸਾ [ਵਾਂ]”⁵¹ ਆਖਰ ਵਿਚ, ਇਹ ਲਾਲਸਾਵਾਂ “ਮੂਰਖਪੁਣਾ” (ἀνόητος, ਅਨੋਟੋਸ) ਹਨ।⁵² ਉਹ “ਹਵਾਂ ਦਾ ਫੱਕਣਾ” ਹਨ (ਉਪਦੇਸ਼ਕ 1:14)। ਸਭ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ “ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ” (βλαβερός, ਬਲਾਬਰੋਸ) ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ βλάπτω (ਬਲਾਪਟੋ) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, “ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ”⁵³

ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰਿਆਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਵਾਕ ਵਿਚ ਰੇਖਾਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: “ਜੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਨਾਸ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਡੋਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।” “ਡੋਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ”

(βυθῖνος, ਬੁਥੀਜੇ) ਡੂੰਘੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬਣ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।⁵⁴ ਲੂਕਾ 5:7 ਵਿਚ ਬੇੜੀ ਜਾਂ ਕਿਸਤੀ ਦੇ ਡੁੱਬਣ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਰੂਪਕ ਫਾਹੀ ਵਿਚ ਫਸੇ ਕਿਸੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਤੋਂ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਕ ਥੱਕੇ ਹੋਏ ਤੈਰਾਕ ਦੇ ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

“ਤਬਾਹੀ” (ὄλεθρος, ਓਲੇਥਰੋਸ) ਅਤੇ “ਨਾਸ” (ἀπώλεια, ਅਪੋਲੀਆ) ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਫ਼ਰਕ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ “ਤਬਾਹੀ” ਵਿਚ ਲੋਭ ਦੇ ਲੈਕਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ (ਇਸ ਜੀਵਨ ਵਿਚ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਦ ਕਿ “ਨਾਸ” ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਲੋਭ ਦੇ ਸਦੀਪਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ (ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ) ਨਾਲ ਹੈ। ਧਨਵਾਨ ਬਣਨ ਦੀ ਚਾਹਤ ਵਿਚ, ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ, ਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ – ਵਿਵਾਹਕ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰਤਾਵਾਂ – ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ, ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਧਨ ਦੇ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸੇਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ” ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਅਤੇ ਉਸੇ ਇਕੱਲੇ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰ” (ਮੱਤੀ 4:10)। ਜਿਹੜੇ ਦੂਜੇ “ਦੇਵਤਿਆਂ” ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਰ ਸਦੀਪਕ ਨਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਇਤ 10. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲੋਭ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ: ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਾਇਆ ਦਾ ਲੋਭ⁵⁵ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਲੋਕ ਉਹ ਨੂੰ ਲੋਚਦਿਆਂ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਰਾਹੋਂ ਘੁੱਥ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨੇਕ ਗਮਾਂ ਦਿਆਂ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਆਇਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਉਹ ਭਾਗ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ – ਅਤੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ: “ਮਾਇਆ ਦਾ ਲੋਭ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ।” ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ “ਮਾਇਆ” ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਮਾਇਆ ਦਾ ਲੋਭ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ।” ਮਾਇਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾ ਚੰਗੀ ਨਾ ਬੁਰੀ ਹੈ; ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਦਲਾ – ਬਦਲੀ ਦਾ ਇਕ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। “ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਧਨ ਸੁੱਟਣ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ‘ਭਰੋਸਾ’ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਾਲ ‘ਸੁਭ ਕਰਮ’ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ [6:17, 18; ਜ਼ਬੂਰ 62:10]।”⁵⁶

ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ NASB ਬਾਈਬਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ “ਜੜ੍ਹ” ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਅਨੁਛੇਦ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ “the”) ਨਹੀਂ ਹੈ।⁵⁷ ਬੁਰਿਆਈ ਹੋਰ “ਜੜ੍ਹਾਂ” ਤੋਂ ਵੀ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੰਕਾਰ (6:4) ਅਤੇ ਕੁੜੱਤਣ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 12:15)।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿੱਥੇ NASB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਕ “ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦੀ ਬੁਰਿਆਈ” ਹੈ, ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ “ਸਾਰੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ” (ਬਹੁਵਚਨ) ਹੈ। “ਸਾਰੀ” (πᾶς, ਪਸ) ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਥੇ ਉਸੇ ਭਾਵ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਰਕੁਸ 1:5 ਵਰਗੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ, ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਸੰਬੰਧੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਸਾਰਾ ਯਹੂਦਿਯਾ ਦੇਸ ਅਰ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਚੱਲੇ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਆਪੇ ਆਪਣਿਆਂ

ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਵਿਚ ਉਹ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ" (ਮਰਕੁਸ 1:5; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ, "ਸਾਰੇ" ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਉਹ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਕੋਲ ਇੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਭੀੜ ਵਿਚ ਹਰ ਕੋਈ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਾਇਆ ਕਾਫੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿ ਇਹ "ਸਾਰੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ" ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੀ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜੋ ਮਾਇਆ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ: ਸੁਆਰਥੀਪਣ, ਈਰਖਾ, ਨਫਰਤ, ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਤਲਾਕ, ਫਾਇਦੇ ਦੇ ਲਈ ਭਾਈਵਾਲੀ ਤੋੜਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਫਿੱਕ ਪੈਣਾ, ਝਗੜੇ, ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ, ਠੱਗੀ ਮਾਰਨਾ, ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ, ਕਮਜ਼ੋਰਾਂ ਦਾ ਗਲਤ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ, ਚੋਰੀ ਕਰਨਾ, ਅਨੈਤਿਕਤਾ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਸ਼ੇ ਵੇਚਣਾ, ਗੰਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਹਿੰਸਾ, ਕਤਲ ਅਤੇ ਯੁੱਧ।

ਆਇਤ 10 ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ: "ਕਈ ਲੋਕ ਉਹ ਨੂੰ ਲੋਚਦਿਆਂ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਰਾਹੋਂ ਖੁੱਥ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨੇਕ ਗਮਾਂ ਦਿਆਂ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਹੈ।" "ਉਹ ਨੂੰ ਲੋਚਦਿਆਂ" ਉਸ ਸ਼ਬਦ (ὀρέγω, *ਓਰੀਗੋ*) ਤੋਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ 3:1 ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ "ਲੋਚਦਾ ਹੈ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ "ਪਸਾਰਨਾ"।⁵⁸ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਕੰਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,⁵⁹ ਇਹ "ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਸਾਰਨ" ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਕ ਦੌੜ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਦੌੜ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਆਖਰੀ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਛੋਹਣ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਰੂਪਕ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਕ ਹੋਰ ਰੁਪਇਆ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਥਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ, ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ, ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਚਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਉਹ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਜਨੂਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜੋ ਪੈਸਾ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਜਨੂਨ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਹੋਰ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਮੂਰਖਪੁਣੇ ਵਿਚ ਫਸਣਾ ਅਸਾਨ ਹੈ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਇਹ ਨਸੀਹਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ: "ਤੁਸੀਂ ਮਾਇਆ ਦੇ ਲੋਭ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਰਹੋ। ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸੰਤੋਖ ਕਰੋ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਆਪ ਆਖਿਆ ਹੈ ਭਈ 'ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਛੱਡਾਂਗਾ, ਨਾ ਕਦੇ ਤੈਨੂੰ ਤਿਆਗਾਂਗਾ'" (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:5)।

ਕੁਝ ਲੋਕ, ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਲੋਚਦਿਆਂ, "ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਫਿਰ ਗਏ ਸਨ।" "ਨਿਹਚਾ" ਮਸੀਹ ਡਾਕਟਰਿਨ ਦੀ ਦੇਹ ਹੈ ਜੋ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। "ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਫਿਰ ਜਾਣਾ" ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਹੈ - ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਜਾਣਨਾ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਵਿਚ ਭਟਕ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਮੁੜ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈਣਾ ਹੈ, ਪਨਾਹ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਤੁਫ਼ਾਨ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸੱਚ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ "ਫਿਰ ਗਏ ਸਨ" (ἀποπλανάω, *ਅਪੋਪਲਾਨਾਓ*) ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਭੱਜੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਤੇ ਟਿਕਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਹ ਕਦਮ-ਕਦਮ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੀ ਇਕਲੋਤੀ ਆਸ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੀ ਨਿੱਕਲਿਆ ਸੀ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ "ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨੇਕ ਗਮਾਂ ਦਿਆਂ ਤੀਰਾਂ

ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ।" "ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ" (περιπλέρω, ਪੈਰੀਪੀਰੇ) ਇਕ ਹੋਰ ਵਰਣਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਧਨ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ੁਰੂ-ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਟੋਏ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।⁶⁰ ਅਸੀਂ ਸੀਖ ਉੱਤੇ ਇਸ ਸੂਰ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ,⁶¹ ਜੋ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਕਲਪਨਾਵਾਂ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹਲਚਲ ਨੂੰ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਚਰਬੀ ਲਾਟਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲ ਕੇ ਟਪਕਦੀ ਹੈ, ਹਵਾ ਵਿਚ ਝੁੰਝੇ ਦੇ ਕਸ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਭੁੱਜਦੇ ਸੂਰ ਦੀ ਰਸਭਰੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਸੁੰਘ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ: ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਘੁੰਮਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁੱਕ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਕੀ ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਬਹੁਤ ਭਿਆਣਕ ਹੈ? ਪੈਰੀਪੀਰੇ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਸੀ "ਵਿੰਨ੍ਹਣਾ, ਫਸਾਉਣਾ।"⁶² ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਲਚੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਾਉਲ ਦੇ ਵਾਂਗ "ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ" ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ "ਤਲਵਾਰ ਫੜ ਕੇ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ" (1 ਸਮੂਏਲ 31:4)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ, ਪਰ "ਅਨੇਕ ਗਮਾਂ ਦਿਆਂ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ" – ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਈਰਖਾ, ਉਦਾਸੀ, ਆਤਮਾ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਅਤੇ ਰੂਹ ਦਾ ਕਾਲਾਪਣ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ (6:11-16)

¹¹ਪਰ ਤੂੰ ਹੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਿਆ ਬੰਦਿਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜ ਅਤੇ ਧਰਮ, ਭਗਤੀ, ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ, ਧੀਰਜ, ਨਰਮਾਈ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਾ ਰਹ। ¹²ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜ, ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਫੜ ਜਿਹ ਦੇ ਲਈ ਤੂੰ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੈਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ¹³ਮੈਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜਿਹ ਨੇ ਪੁੰਤਿਯੁਸ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਗਵਾਹ ਕਰਕੇ ਤੈਨੂੰ ਤਗੀਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ¹⁴ਭਈ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਤੀਕ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਬੇਬੱਜ ਕਰਕੇ ਰੱਖ। ¹⁵ਜਿਹ ਨੂੰ ਉਹ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਵਿਖਾਏਗਾ ਜਿਹੜਾ ਧੰਨ ਅਤੇ ਅਦੁਤੀ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੈ, ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ। ¹⁶ਅਮਰਤਾਈ ਇਕੱਲੇ ਉਸੇ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਣਪੁੱਜ ਜੇਤ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ, ਨਾ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਦਾ ਆਦਰ ਅਤੇ ਪਰਾਕਰਮ ਸਦਾ ਦੀ ਹੋਵੇ! ਆਮੀਨ।

ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ।⁶³ ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਸਿਖਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸਫ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਫ਼ੇ ਭਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਇਕ ਆਖਰੀ, ਤੀਬਰ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ 6:11-16 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਭਾਗ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਦੇ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿਚ (6:11, 12), ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿਚ (6:12) ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਆਮਦ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿਚ (6:13-16) ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਹੈ।

ਆਇਤ 11. ਇਹ ਭਾਗ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, **ਪਰ ਤੂੰ⁶⁴ ਹੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਿਆ ਬੰਦਿਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜ।** “ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ” ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ “ਮਾਇਆ ਦੇ ਲੋਭ” ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ (6:10) ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਕੁਧਰਮੀ ਗੁਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ (6:3-5)। “ਭੱਜ” (φεύγω, *ਫੁਗੋ*) ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਮਜਬੂਤ, ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਸ਼ਬਦ ਹੈ।⁶⁵ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਬੁਰਿਆਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 4:7), ਪਰ ਕੁਝ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਭੱਜਣ ਵਿਚ ਹੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ – ਜਿਵੇਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਪੇਟੀਫ਼ਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕੋਲੋਂ ਭੱਜਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਲੁਭਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਉਤਪਤ 39:7-13)। ਕੁਝ ਲੋਕ ਬਿਨਾਂ “ਹੱਦ ਨੂੰ ਟੱਪੋ” ਪਰਤਾਵੇ ਦੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਨੇੜੇ ਜਾਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ! ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵੱਲ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ! ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪਰਤਾਵੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਮੁੜਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਭੱਜ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!

“ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਿਆ ਬੰਦਿਆ” ਨਾਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਤਾਰੀਫ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਅਤੇ ਇਕ ਤਾਰੀਫ਼ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਮੂਸਾ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 33:1), ਸਮੂਏਲ (1 ਸਮੂਏਲ 9:6) ਅਤੇ ਦਾਊਦ (ਨਹਮਯਾਹ 12:24) ਵਰਗੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਏਲੀਯਾਹ (1 ਰਾਜਿਆਂ 17:18) ਅਤੇ ਅਲੀਸਾ (2 ਰਾਜਿਆਂ 4:7) ਵਰਗੇ ਨਬੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਹੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:17 ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ⁶⁶ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਚਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬੰਦਾ ਜਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬੰਦੀ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਬੁਰਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਭੱਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, **ਧਰਮ, ਭਗਤੀ, ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ, ਧੀਰਜ, ਨਰਮਾਈ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਾ ਰਹੁ।** ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਮਜਬੂਤ, ਸਰਗਰਮ ਕਿਰਿਆ ਹੈ। “ਮਗਰ ਲੱਗਣਾ” (δύκω, *ਡੀਓਕੋ*) “ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣਾ” ਜਾਂ “ਪਿੱਛੇ ਭੱਜਣਾ” ਹੈ।⁶⁷ ਇਹ ਕੰਮ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕ ਧਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਜੋੜੀਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਜੋੜੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਜੋੜੀ ਹੈ “ਧਰਮ” ਅਤੇ ਭਗਤੀ। “ਧਰਮ” (δικαιοσύνη, *ਡਿਕਾਈਓਸਿਉਨ*) ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਬਦ “ਸਹੀ” ਹੈ।⁶⁸ ਅਸੀਂ “ਧਰਮ” ਨੂੰ “ਸਹੀ” ਵਜੋਂ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ “ਸਹੀ” ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹੀ ਬਚ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ (ਰੋਮੀਆਂ 4), ਪਰ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਸਹੀ ਦੇ “ਮਗਰ ਲੱਗਣਾ” ਹੈ ਉਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਹਿਣ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੋਚਣ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਵਿਚ “ਭਗਤੀ” (εὐσέβεια, *ਯੂਸੀਬੀਆ*) ਦੁਆਰਾ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਇਕ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ਡੂੰਘੀ ਭਗਤੀ ਜਾਂ ਆਦਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਭਗਤੀ ਵਾਲਾ ਜੀਉਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।⁶⁹

“ਨਿਹਚਾ” (πίστις, *ਪਿਸਟਿਸ*) ਅਤੇ “ਪ੍ਰੇਮ” (ἀγάπη, *ਅਗਾਪੇ*) ਦੂਜੀ ਜੋੜੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਣ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਜੋੜੀ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਇਸ ਪੱਤਰੀ (1:5, 14; 2:15; 4:12) ਅਤੇ

ਪੂਰੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ (ਵੇਖੋ, ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:13) ਦੇਹਾਂ ਵਿਚ। ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਅਸੀਂ “ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਜੀਉਣਾ” ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 1:16, 17)। “ਨਿਹਚਾ” ਜਿਸ ਦੇ ਅਸੀਂ ਮਗਰ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ “ਭਰੋਸਾ” ਅਤੇ “ਵਿਸ਼ਵਾਸ”⁷⁰ – ਉਸ ਤੇ ਸਾਡੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਿਚ ਵਧਣਾ। “ਪ੍ਰੇਮ” ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 22:37); ਪਰ ਇੱਥੇ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 22:39) – ਨਿਸੁਆਰਥ ਪ੍ਰੇਮ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉੱਤਮ ਭਾਲਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।⁷¹

ਤੀਜੀ ਜੋੜੀ ਹੈ “ਧੀਰਜ” ਅਤੇ “ਨਰਮਾਈ”। “ਧੀਰਜ” ਸ਼ਬਦ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ὑπομονή (*ਹੁਪੋਮੋਨੇ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ὑπάω (*ਹੁਪੋ*, “ਅਧੀਨ” ਨੂੰ μένω (*ਮੀਨੋ*, “ਰਹਿਣਾ”) ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ “ਅਧੀਨ ਰਹਿਣਾ” ਦਾ ਭਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।⁷² ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਡਟੇ ਰਹਿਣਾ”⁷³ ਜਿਸ ਦਾ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ “ਧੀਰਜ” (KJV), “ਸਬਰ” (NIV) ਅਤੇ “ਦ੍ਰਿੜਤਾ” (ESV) ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। *ਹੁਪੋਮੋਨੇ* ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹਾਲਾਤਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਾਥੀ “ਨਰਮਾਈ” ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧੀਰਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

“ਨਰਮਾਈ” ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕ ਲੇਖਕ ਨੇ “ਅਨੁਵਾਦ ਨਾ ਕਰਨ ਯੋਗ”⁷⁴ ਸ਼ਬਦ ਆਖਿਆ ਸੀ: πραύπαθία (*ਪਰਾਉਪਾਥੀਆ*)। ਇਕ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦ, πραύτης (*ਪਰਾਉਟਿਸ*) ਦਾ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ “ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਤਮ-ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਭਾਵ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਹੋਣਾ” ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਨਰਮਾਈ, ਹਲੀਮੀ, ਨਿਮਰਤਾ, ਵਿਚਾਰਸੀਲਤਾ, (ਜਾਂ) ਨਿਮਰਤਾ” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁷⁵ ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦ, πραύς (*ਪਰਾਉਸ*) ਕਈ ਵਾਰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿਚ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।⁷⁶ ਕਿਉਂਕਿ ਘੋੜੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਵੱਸ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, *ਪਰਾਉਪਾਥੀਆ* ਨੂੰ “ਕਾਬੂ ਅਧੀਨ ਤਾਕਤ” ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੋਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਵਾਂਗ (ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਗਲਾਤੀਆਂ 5:22, 23), 6:11 ਵਿਚ ਸੂਚੀ ਦਾ “ਅਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਜਾਂ ਬੰਦੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜਣਾ ਹੈ ਜੋ ਬੁਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਣਾ ਹੈ ਜੋ ਚੰਗੀਆਂ ਹਨ।

ਆਇਤ 12. ਪੌਲੁਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ “ਨਰਮਾਈ” ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਵੇ। ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਨਸੀਹਤ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ: **ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜ।** ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (1:18)।

ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ “ਨਿਹਚਾ” ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਅਨੁਛੇਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “the faith” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ASV; NIV; NRSV; ESV)। “ਨਿਹਚਾ” ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਬੁਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ “ਨਿਹਚਾ” ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਬਣਾਉਣ ਦੁਆਰਾ “ਲੜਨਾ” ਸੀ।

“ਲੜਾਈ ਲੜ” ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋ 1:18 ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ 6:12 ਵਿਚ

ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ। 6:12 ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੇ ਸ਼ਬਦ (ἀγωνίζομαι, ਅਗੋਨੀਜ਼ੋਮਾਈ ਅਤੇ ἀγώνη, ਅਗੋਨ) ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਨਾਂਵ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ “ਕਸਟ ਦੇਣਾ” ਅਤੇ “ਕਸਟ” ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਈ ਵਾਰ ਸੈਨਕ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ,⁷⁷ ਪਰ ਉਹ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਸਖਤ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਅਤੇ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਪੂਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ।⁷⁸ ਪੌਲੁਸ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਅੱਧੇ ਮਨ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨੀ।⁷⁹ ਬਲਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਈ “ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ,” “ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ” ਲਾਉਣਾ ਸੀ।⁸⁰

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ” ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।⁸¹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੜਾਈਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਪਰ ਉਹ ਲੜਾਈ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸੀ (ਅਤੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਹੈ) ਇਕ ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਸੀ: ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ।

ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਤਮਿਕ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨਾ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, **ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਫੜ ਜਿਹ ਦੇ ਲਈ ਤੂੰ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ।** ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:14; ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 11:28-30), “ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ” ਦੇ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।⁸² ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਹੀ “ਅਸਲੀ ਜੀਵਨ” ਹੈ।⁸³

ਇਕ ਭਾਵ ਵਿਚ, ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਮਸੀਹ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਖੁਦ “ਜੀਵਨ” ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 14:6; ਵੇਖੋ 1 ਯੂਹੰਨਾ 5:11, 12)। ਪਰ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਇਨਾਮ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਮਿਲੇਗਾ (ਵੇਖੋ ਤੀਤੁਸ 1:2; 3:7) ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ “ਅਗਾਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਨੀਂਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਧਰਨ ਭਈ ਉਹ ਉਸ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਣ ਜਿਹੜਾ ਅਸਲ ਜੀਵਨ ਹੈ” (6:19; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਨੂੰ “ਫੜਨ” (ἐπιλαμβάνομαι, ਐਪੀਲਾਮਬਨੇਮਾਈ) “ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੜਨ”⁸⁴ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਸੀ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ “ਸੱਦਿਆ” ਗਿਆ ਸੀ; ਉਸ ਨੇ **ਬਹੁਤਿਆਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।** ਉਸ ਕਥਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ: “ਤੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।” ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ “ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨੀ” ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ “ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।”

“ਕਰਾਰ ਕਰਨ” (ὀμολογέω, ਓਮੋਲੋਗੀਓ) ਅਤੇ “ਇਕਰਾਰ” (ὀμολογία, ਓਮੋਲੋਗੀਆ) ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਹ “ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ” (ὁμός, ਓਮੋਸ) ਅਤੇ “ਬੋਲਣਾ” (λέγω, ਲੀਗੋ) ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣੇ ਹਨ। ਉਹ “ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬੋਲਣ” ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ⁸⁵ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।⁸⁶ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਜਦੋਂ “ਕਰਾਰ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 1:5; 1 ਯੂਹੰਨਾ 1:9); ਪਰ ਇੱਥੇ ਜੋ ਇਕਰਾਰ ਹੈ ਉਹ ਮੌਖਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 10:9, 10)।

ਕਈਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਗਈ ਇਕ

ਗੰਭੀਰ ਗੱਲ ਸੀ ਜਦੋਂ ਐਲਡਰਾਂ (ਐਲਡਰਾਂ) ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖੇ ਸਨ (ਵੇਖੋ 1:18; 4:14)। ਪਰ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ “ਪੱਕੇ ਕਰਾਰ” ਨੂੰ ਉਹ ਇਕਰਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਣ ਦਾ ਨਿਕਟ ਸੰਬੰਧ ਉਸ ਦੇ ਮਸਹ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲੋਂ ਉਸ ਮੌਕੇ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਢੁਕਵਾਂ ਬੈਠਦਾ ਹੈ।⁸⁷

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਦਾ ਸਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਨ ਵਾਸਤੇ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 16:16), ਪਰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ/ਇਕਰਾਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਹੈ। ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

... ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰੇਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਮੰਨ ਲਵੋਂ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਤਾਂ ਤੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਧਰਮ ਲਈ ਤਾਂ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਨਿਹਚਾ ਕਰੀਦੀ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕਰੀਦਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 10:9, 10)।

ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰਾਂ ਦੇ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ।⁸⁸ ਸਮਝੂਨ ਪਤਰਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮਸੀਹ ਜੀਉਂਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੈ” (ਮੱਤੀ 16:16)। ਮਾਰਥਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਹੀ ਮਸੀਹ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ” (ਯੂਹੰਨਾ 11:27)। ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵਿਚ, ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ “ਹਰ ਜ਼ਬਾਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਲਈ ਮੰਨ ਲਵੇ ਜੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ” (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:11)। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਹਬਸ਼ੀ ਖੋਜੇ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਫ਼ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 8:37)। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਆਰੰਭਕ ਯੂਨਾਨੀ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ,⁸⁹ ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਰੰਭਕ ਕਲੀਸੀਆ ਦੁਆਰਾ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਵਿਚ” ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ।⁹⁰

ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਅਰਥਾਤ “ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ” ਹੈ। “ਪੱਕਾ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *καλός* (*ਕਾਲੋਸ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ “ਜਿਹੜਾ ਸੁਭਾਵਕ ਤੌਰ ਤੇ ‘ਪੱਕਾ’ ਹੈ।”⁹¹ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਨੇਕ, ਪ੍ਰਸੰਸਾਯੋਗ,” ਜਾਂ “ਸੁੰਦਰ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁹² ਬਾਰਕਲੇਅ ਨੇ ਇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਇਕ ਨੇਕ ਇਕਰਾਰ,”⁹³ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਸੁੰਦਰ ਇਕਰਾਰ”⁹⁴ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੇਕ ਜਾਂ ਸੁੰਦਰ ਭਾਵ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ!

ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮਸੀਹ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹੋਂ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ। “ਮਸੀਹ”

ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ “ਮਸੀਹ” ਦਾ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ” ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਰਾਜੇ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1 ਸਮੂਏਲ 24:6 ਵਿਚ)। ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਯਿਸੂ ਦਾ ਮਸੀਹ ਵਜੋਂ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਉਹ ਰਾਜਾ ਯਿਸੂ ਜਿੱਥੇ ਕਿੱਤੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਯਿਸੂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਕਰਨ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ, ਇਕਰਾਰ ਦੇ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਗਵਾਹ (ਅਰਥਾਤ, ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੇ ਲਈ) ਜ਼ਰੂਰੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ “ਬਹੁਤਿਆਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ” ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਗਵਾਹ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਲੁਸਤ੍ਰਾ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।⁹⁵ ਫਿਰ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ” ਉਸ ਗੰਭੀਰ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਗਵਾਹ ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਇਕਰਾਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਆਇਤ 13. ਅਸੀਂ “ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੱਤਰ ਦੀ ਚਰਮ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ” ਤੇ ਆ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ:⁹⁶ 6:13-16 ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸ਼ਬਦ।⁹⁷ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ, ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਗਵਾਹ ਕਰਕੇ ਤੈਨੂੰ ਤਾਗੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਜੂਦ ਦੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸੁਰਗੀ ਪਿਤਾ ਦੇ ਦੇਵਦਾਰ ਹਾਂ। ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਤਾਗੀਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਕਰਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਮੁੜ ਆਇਆ: ਜਿਹ ਨੇ ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਹੀ “ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ” ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨਾ; ਇਹ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਯਿਸੂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਿਸ਼ਚਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਦਾ “ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ “ਸਾਹਮਣੇ” ਦੇ ਅਰਥ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਸੰਬੰਧਕ ἔναντι (ਏਪੀ)। ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, “ਪ੍ਰਤਿਯੁਸ ਪਿਲਾਤੁਸ” ਨਾਮ ਸੰਬੰਧ ਕਾਰਕ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧ ਕਾਰਕ ਨਾਲ ਏਪੀ “ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ” ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।⁹⁸ ਕਈਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ੀ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦਾ “ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ” ਸੈਨਰੈਡਰਿਨ (ਮਹਾਂਸਭਾ) ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਸੀਹ ਸੀ: “ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਕ ਨੇ ਫੇਰ ਉਹ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ‘ਕੀ ਤੂੰ ਮਸੀਹ ਪਰਮਪੰਨ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੈ?’ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਹਾਂ’” (ਮਰਕੁਸ 14:61, 62)। ਇਹ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਲਈ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ।

ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ ਦਾ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜਿਸ “ਪੱਕੇ ਕਰਾਰ” ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਕਰਾਰ ਹੈ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ “ਪ੍ਰਤਿਯੁਸ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ” ਕੀਤਾ ਸੀ।⁹⁹ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੈਨਰੈਡਰਿਨ (ਮਹਾਂਸਭਾ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮਸੀਹ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਫਰ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਾਇਕ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 14:63, 64)। ਪਰ, ਰੋਮੀ

ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਉਸ ਕੁਫ਼ਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੈ ਕੇ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸਾਂ ਇਹ ਨੂੰ ... ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਡਿੱਠਾ” (ਲੂਕਾ 23:2)।¹⁰⁰ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕੈਸਰ ਦਾ ਤਖ਼ਤਾ ਪਲਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੂੰ ਹੈ?” (ਲੂਕਾ 23:3), ਅਸਲ ਵਿਚ, ਉਹ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ? ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਤੂੰ ਸਤ ਆਖਿਆ ਹੈ” (ਲੂਕਾ 23:3)।¹⁰¹ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਹਿਣਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਖੁਦ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਹਾਂ, ਮੈਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਉਹ ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਕੌਮ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਭਾਲ ਰਹੀ ਹੈ।”¹⁰² ਇਹ ਪਰਵਾਨਗੀ/ਇਕਰਾਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਕੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਸੀ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੰਭੀਰ ਗੱਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ! ਇਸ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਬਪਤਿਸਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਨਿਹਰਾ ਕਰਨਾ ਬਾਈਬਲ ਅਧਾਰਿਤ ਇਕ ਜਰੂਰਤ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਨੂੰ ਸਤਾਓ ਝੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਹ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗਲਤ ਸੱਦੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਮੈਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਹਾਂ।” ਯਿਸੂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਵਿਚ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: “ਉਪਰੰਤ ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੇਰਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰੇਗਾ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਿਹੜਾ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਹੈ ਉਹ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੇਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਿਹੜਾ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਹੈ ਉਹ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ” (ਮੱਤੀ 10:32, 33)।

ਆਇਤ 14. ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ: **ਭਈ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਤੀਕ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਬੇਬੱਜ ਕਰਕੇ ਰੱਖ।** “ਰੱਖ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ τηρέω (*ਟੀਰੀਓ*, “ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ” ਜਾਂ “ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ”) ਤੋਂ ਹੈ।¹⁰³ ਇਹ ਹੁਕਮ ਕੀ ਸੀ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਦਾ ਸੋਚਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਕਮ ਸੀ – ਸਾਇਦ ਉਹ ਹੁਕਮ ਜੋ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਥੀ ਵਜੋਂ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਉਹ ਸਭ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ, ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਨਿਹਰਾ ਦੀ ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨਾ” ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਸੀ (6:12)। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਬਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ “ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ” ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਵਿਚ

ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਹਨ ਕਿ “ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਬੇਬੱਜ” ਵਾਕ “ਹੁਕਮ” ਜਾਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਉੱਤਮ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕੀਤੀ। “ਬੇਬੱਜ” (ἄσπιλος, ਅਸਪੀਲੋਸ) ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਯੂਨਾਨੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ “ਦਾਗ ਜਾਂ ਧੱਬ” (σπιλος, ਸਪੀਲੋਸ) ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ α (ਅ) ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।¹⁰⁴ ਇਹ ਰੂਪਕ ਕਿਸੇ ਮਹਿੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾਗ ਜਾਂ ਧੱਬੇ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੱਪੜੇ ਨੂੰ ਸਿਆਹੀ ਦੇ ਦਾਗ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦੇਣਾ ਜਿਸ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੱਪੜਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ)। ਇਹ ਰੂਪਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਬਾਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ – ਸਗੋਂ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਛੋਟਾ, ਬਾਹਰੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਣਜਾਣ ਬਦਲਾਅ – ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ, ਉਸ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਹੁਕਮ ਤੇ ਨਾ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਦਾਗ, ਇਕ ਧੱਬਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 1:6-9; ਪਰਕਾਸ਼ 22:18, 19)।

ਪਰ, ਅਸਪੀਲੋਸ ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ “ਬੇਦਾਗ ਚਰਿੱਤਰ” ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ¹⁰⁵ (ਵੇਖੋ ਯਾਕੂਬ 1:27; 2 ਪਤਰਸ 3:14)। ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ, ਇਹ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ “ਬੇ ... ਬੱਜ” (ἀνεπίληπτος, ਅਨੈਪਿਲੈਪਟੋਸ) ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਜਿਹਾ ਗੁਣ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿਚ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (3:2; 5:7)।¹⁰⁶ ਪੌਲੁਸ ਸ਼ਾਇਦ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਭਟਕ ਨਾ ਜਾਵੇ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਇਹ “ਬੇਦਾਗ” ਜੀਵਨ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਤੀਕ ਜੀਉਣਾ ਸੀ। “ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣਾ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἐπιφάνεια (ਐਪੀਫੈਨੀਆ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ “ਐਪੀਫੈਨੀ” ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ।¹⁰⁷ ਐਪੀਫੈਨੀਆ φαίνω (ਫਾਈਨੋ, “ਚਮਕਣਾ”) ਅਤੇ ਮਜਬੂਤ ਪੂਰਵਸਰਗ ἐπι (ਐਪੀ, “ਉੱਤੇ”) ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ।¹⁰⁸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ (ਉਸ ਦੇ ਅਵਤਾਰ; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:10) ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ “ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ” (ਉਸ ਦੇ “ਨਿਆਂ ਵਿਚ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ”¹⁰⁹; ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:1, 8; ਤੀਤੁਸ 2:13)। ਇੱਥੇ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਦੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।¹¹⁰

ਆਇਤ 15. ਇਹ “ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣਾ,” ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਉਹ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਵਿਖਾਏਗਾ। ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ, “ਉਹ” ਪੜਨਾਂਵ ਦੇ ਪੂਰਵ ਸੂਚਕ ਸੰਬੰਧੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। “ਉਹ” ਨਾਂਵ “ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ” ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਇਹ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਇਤ 15 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਨਾਂ (“ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ”) ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 19:16 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਯਕੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 15 ਅਤੇ 16 ਆਇਤਾਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਪਰ, ਆਇਤ 13 ਵਿਚ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚਲਾ “ਉਹ” ਵਾਪਸ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ” ਦੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ “ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ” ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਆਉਣਾ ਕਦੋਂ ਹੋਵੇਗਾ (ਮੱਤੀ 24:36)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 6:15, 16 ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 1:17 ਵਰਗੀ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ

ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। 6:16 ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਕ ਕਿ “ਨਾ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਪਿਤਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਤੇ ਅਣਡਿੱਠ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 1:18)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਨ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਓਨ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ” (ਯੂਹੰਨਾ 14:9)।

ਨਿਆਂ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦਾ ਦੂਜੀ ਵਾਰ “ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣਾ” “ਵੇਲੇ ਸਿਰ” ਹੋਵੇਗਾ।¹¹¹ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਉਸ ਦਾ ਆਉਣਾ ਕਦੋਂ ਹੋਵੇਗਾ (1 ਥਸਲੋਨੀਕੀਆਂ 5:2), ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਜਰੂਰ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: ਜਦ ਕਦੇ ਵੀ ਯਿਸੂ ਆਵੇਗਾ, ਉਸ ਦਾ ਆਉਣਾ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਹੋਵੇਗਾ! ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵਾਰ ਆਉਣਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਗਲਾਤੀਆਂ 4:4), ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦਾ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਆਉਣਾ ਵੀ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੌਲਸ ਦੁਆਰਾ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਆਉਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਭਰ – ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਸੀਹ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ (ਵੇਖੋ ਪਰਕਾਸ਼ 2:10) ਜਾਂ ਜੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ – ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪੌਲਸ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਇਕ ਤਾਗੀਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੁਆਮੀ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੇਵਕ (ਤਿਮੋਥਿਉਸ) ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 25:14-30; ਰੋਮੀਆਂ 14:12)।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ (ਮਸੀਹ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆਉਣ ਬਾਰੇ) ਨੇ ਪੌਲਸ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਸਤਤ ਨਾਲ ਉੱਛਲ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ¹¹² ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ।¹¹³

ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅੰਤ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ “ਵਚਨ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ” ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ।¹¹⁴ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚਾਰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।¹¹⁵ ਪਹਿਲਾ ਗੁਣ, ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਜਿੱਤ ਹੈ: ਉਹ ... ਧੰਨ ਅਤੇ ਅਦੁਤੀ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੈ, ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ, “ਧੰਨ” (μακάριος, ਮਾਕਾਰੀਓਸ) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ,”¹¹⁶ “ਖਾਸ”; ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੀ ਉਸਤਤ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। “ਅਦੁਤੀ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ δυνάστης (ਡਨਾਸਟਸ) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ,¹¹⁷ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸ਼ਬਦ δύνਾμις (ਡਨਾਸਮਿਸ, “ਸ਼ਕਤੀ”) ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ।¹¹⁸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਪੂਰੀ ਕਾਇਨਾਤ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ; ਆਓ ਅਸੀਂ ਉਹ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰੀਏ!

ਆਇਤ 16. ਅਗਲੀ ਗੱਲ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਮਰ ਹੈ: ਅਮਰਤਾਈ ਇਕੱਲੇ ਉਸੇ ਦੀ ਹੈ। “ਅਮਰਤਾਈ” (ἀθανασία, ਅਥਾਨਾਸੀਆ) “ਮੌਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਣਾ” ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ, θάνατος (ਥਾਨਾਟੋਸ, “ਮੌਤ”) ਨੂੰ α (ਅ) ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।¹¹⁹ ਸਿਰਫ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਵਜੂਦ ਵਿਚ ਅਮਰ ਹੈ।¹²⁰ “ਅਮਰਤਾਈ ਇਕੱਲੇ ਉਸੇ ਦੀ ਹੈ,” ਪਰ ਇਕ ਨਾ ਇਕ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸ “ਅਮਰਤਾਈ” (ਅਥਾਨਾਸੀਆ) ਨੂੰ ਪਹਿਨਾਂਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲੇਗਾ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:53)!

ਆਖ਼ਰੀ ਦੋ ਗੁਣ ਇਕੱਠੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਦੇ ਹਨ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਣਪੁੱਜ ਹੈ: ਉਹ ਅਣਪੁੱਜ

ਜੇਤ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ।¹²¹ ਇਕ ਭਾਵ ਵਿਚ, ਪਰਮੇਸੁਰ “ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 17:27)। ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ “ਨੇੜੇ ਆਉਣ” ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 4:8)। ਪਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਪੁੱਜਣ ਵਿਚ ਢਿੱਲੇ ਨਾ ਪੈ ਜਾਈਏ। ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਪਰਤਾਪ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਨੂੰ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਪਰਤਾਪ ਦੇ ਦਰਸ਼ਣ ਕਰਾਏ ਜਾਣ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਤਾਪ ਨਾਲ ਅੰਨ੍ਹੇ ਅਤੇ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ।

ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਲਈ, ਉਹ ਅਦਿੱਖ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ: **ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ, ਨਾ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।** ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਜੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ” (ਕੁਰ 33:20)। ਪੂਰੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ, ਕੁਝ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪਰਤਾਪ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਕੁਰ 24:9-11; 33:18-23; 34:5-7); ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਖੁਦ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਨਾਸਵਾਨ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਉਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਦੇ ਖੁਦ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਅਜਿੱਤ, ਅਮਰ, ਅਣਪੁੱਜ, ਅਦਿੱਖ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡਾ ਜਵਾਬ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਉਸੇ ਦਾ ਆਦਰ ਅਤੇ ਪਰਾਕਰਮ ਸਦਾ ਦਾ ਹੋਵੇ!**¹²² “ਪਰਾਕਰਮ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *κράτος* (*ਕਰਾਟੋਸ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ “ਸ਼ਕਤੀ, ਰਾਜ [ਅਤੇ] ਪ੍ਰਭੂਤਾ” ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।¹²³ ਆਓ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹਾਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਝੁਕਾਈਏ!

13 ਤੋਂ 16 ਆਇਤਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਆਦਰ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵੀ ਹਨ ਕਿ “ਸਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਹਾਕਮ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਅਮਰਤਾਈ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।”¹²⁴ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਸ ਦੀ ਆਮ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪੌਲੁਸ ਕੋਲ ਕਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਨ।

ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬਕ (6:17-21)

ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਬੋਲ ਕੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਲਿਖਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਦੇ ਲਈ ਬੜੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ,” ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਕਿ “ਸਿੱਟੇ ਵਿਚ” (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:1; 4:8)।¹²⁵ 6:11-16 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਪੁੱਜਣ ਮਗਰੋਂ, ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਹੋਰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ – ਇਕ ਧਨਵਾਨਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਇਕ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਆਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਲੇਖਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹਨ ਜੋ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ।¹²⁶

ਧਨਵਾਨ ਦੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸ਼ਬਦ “ਧਨ ਉੱਤੇ ਆਸਰਾ ਨਾ ਰੱਖ!” (6:17-19)

17 ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ ਧਨਵਾਨ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਭਈ ਗਰਬ ਨਾ ਕਰਨ

ਅਤੇ ਬੇਠਿਕਾਣੇ ਧਨ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉੱਤੇ ਆਸਰਾ ਰੱਖਣ ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਭੋਗਣ ਲਈ ਸੌਂਭੇ ਕੁਝ ਤਰਾਤਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।¹⁸ ਨਾਲੇ ਇਹ ਭਈ ਓਹ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਧਨੀ ਅਤੇ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਖੀ ਅਤੇ ਵੱਡਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਣ।¹⁹ ਅਤੇ ਅਗਾਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਨੀਂਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਧਰਨ ਭਈ ਉਸ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਣ ਜਿਹੜਾ ਅਸਲ ਜੀਵਨ ਹੈ।

6:6-10 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ “ਜਿਹੜੇ ਧਨਵਾਨ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।” ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਪੱਤਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਧਨਵਾਨ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ “ਨਾ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੈ ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਹੋ” (ਵੇਖੋ 6:7) ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ “ਮਾਇਆ ਦਾ ਲੋਭ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ” (6:10), ਧਨਵਾਨਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਨੋਖੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਇਕ ਸਨ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਦੌਲਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੜਨਾ ਕੋੜਾ ਹੀ ਔਖਾ ਹੈ (ਲੂਕਾ 18:24)। ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ “... ਨਾ ਤਾਂ ਬਾਹਲੇ ਬੁੱਧਵਾਨ, ਨਾ ਬਾਹਲੇ ਬਲਵਾਨ, ਨਾ ਬਾਹਲੇ ਕੁਲੀਨਾਂ” ਨੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:26)। ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਸੂਲ ਨੇ ਆਖਿਆ “ਨਾ ਬਾਹਲੇ”; ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ “ਨਾ ਕੋਈ।”¹²⁷ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਕੁਲੀਨਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਵੀ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ¹²⁸ – ਅਤੇ ਹੁਣ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 17. ਅਸਲੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, 6:17-19 ਆਇਤਾਂ ਇੱਕੋ ਵਾਕ ਹਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਧਨ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ, ਫਿਰ ਧਨਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ।¹²⁹

ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ ਧਨਵਾਨ ਹਨ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ” (*παραγγέλλω*, ਪੈਰਨਗੀਲੋ) ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ “ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ” ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ “ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ, ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਹੈ।”¹³⁰ “ਧਨਵਾਨ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *πλούσιος* (*ਪਲਾਉਸੀਓਸ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ “ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਭਰਪੂਰ ਹੋਣ” ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।¹³¹ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਾਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ: “ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ ਧਨਵਾਨ ਹਨ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਭਈ ... ਬੇਠਿਕਾਣੇ ਧਨ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉੱਤੇ ਆਸਰਾ ਰੱਖਣ ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਭੋਗਣ ਲਈ ਸੌਂਭੇ ਕੁਝ ਤਰਾਤਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਾਲੇ ਇਹ ਭਈ ... ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਧਨੀ ਹੋਣ” (6:17-18; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। “ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ ਧਨਵਾਨ ਹਨ”¹³² ਵਾਕ ਇਕ ਤਾਗੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜੁੱਗ ਵਿਚ ਧਨੀ ਹੋਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਜੁੱਗ ਵਿਚ ਧਨਵਾਨ ਹੈ ਉਹ ਅਗਲੇ ਜੁੱਗ ਵਿਚ ਵੀ ਧਨਵਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

“ਧਨਵਾਨ” ਇਕ ਸੰਬੰਧਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ; ਧਨ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਹਰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਨੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ; ਪਰ, ਸੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਨੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋਣ। ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਧਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਸੰਬੰਧੀ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਸਾਡੇ ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਧਨ ਦੇ ਦੋ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਖ਼ਤਰਾ *ਗਰਬ ਜਾਂ ਘਮੰਡ* ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ ਧਨਵਾਨ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨ” ਅਤੇ *ਗਰਬ ਨਾ ਕਰਨ* ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। “ਗਰਬ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ὑψηλοφρονέω (*ਹੁਪਸਲੋਪਫ਼ਰੋਨੀਓ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਘਮੰਡੀ”¹³³ (ਵੇਖੋ KJV)। NIV ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਅਭਿਮਾਨੀ” ਅਤੇ NKJV ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਹੰਕਾਰੀ” ਵਜੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗਰਬ (ਘਮੰਡ, ਹੰਕਾਰ) ਦੀ ਪੂਰੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੁੱਧਵਾਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਨਾਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੰਕਾਰ ਅਤੇ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘੁਮੰਡੀ ਰੂਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ” (ਕਹਾਉਤਾਂ 16:18)।

ਧਨਵਾਨ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਨਵਾਨ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, “ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਵੇਖੋ!” ਮੂਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧਨ ਕਮਾਓ” (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 8:18; NIV)। ਧਨ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਵਰਦਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਧਨਵਾਨ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, “ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੈ!” ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਨਾ ਸਮਝੋ, ਪਰ ਹਲੀਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾਓ। ਘਮੰਡੀ ਨਾ ਬਣੋ” (ਰੋਮੀਆਂ 12:16; CJB)। ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਨਾ ਧਨੀ ਆਪਣੇ ਧਨ ਉੱਤੇ ਮਾਣ ਕਰੇ” (ਯਿਰਮਿਯਾਹ 9:23)।

ਦੂਜਾ ਖ਼ਤਰਾ ਜਿਸ ਦੇ ਵੱਲ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਹੈ *ਗਲਤ ਭਰੋਸੇ* ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ। ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਜਿਹੜੇ ਧਨਵਾਨ ਹਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨ ... ਨਾ” **ਬੇਠਿਕਾਣੇ ਧਨ ਉੱਤੇ ਆਸਰਾ ਰੱਖਣ** ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। “... ਆਸਰਾ ਰੱਖਣਾ” (ἐλπίσῃ, *ਐਲਪੀਜ਼ੈ* ਤੋਂ) “ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।”¹³⁴ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣਾ” (KJV) ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਭੌਤਿਕ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਭੌਤਿਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਸਾਡਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਪਰਤਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ, “ਜੇਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਫਲਾਈ-ਫਲਾਈ ਚੀਜ਼ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ ਸੀ”; “ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਰੋਟੀ ਖਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।” ਧਨਵਾਨ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਧਨਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਜਾਨ ਬਹੁਤ ਵਰਿਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਧਨ ਬਾਹਲਾ ਰੱਖਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਸੁਖੀ ਰਹੁ, ਖਾਹ ਪੀ ਅਤੇ ਮੌਜ ਮਾਨ” (ਲੂਕਾ 12:19)।

ਅਜਿਹਾ ਰਵੱਈਆ ਕਿਉਂ ਮੂਰਖਤਾ ਵਾਲਾ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਧਨ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਟਿਕਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਧਨ ਦੇ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣ ਬਾਰੇ ਅਨਿਸ਼ਚਤ ਹਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਧਨ ਦੇ ਕੀੜੇ, ਜੰਗਾਲ ਅਤੇ ਚੇਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਮੱਤੀ 6:19; ਵੇਖੋ ਯਾਕੂਬ 5:2)। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਅੱਗ, ਰੜ੍ਹ, ਤੁਫ਼ਾਨਾਂ ਅਤੇ ਭੁਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਵੀ ਧਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਟਿਕਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਰ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਰਾਤੇ-ਰਾਤ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ “ਮਾਯਾ ਨੂੰ ... ਜ਼ਰੂਰ ਪਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਾਬ ਵਾਂਗੁ ਅਕਾਸ਼ ਵੱਲ ਉੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ” (ਕਹਾਉਤਾਂ 23:5; KJV)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ,

ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਵੀ ਧਨ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਟਿਕਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ: ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਗੇ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਉਸ ਧਨਵਾਨ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਲ “ਧਨ ਬਾਹਲਾ ਰੱਖਿਆ ਪਿਆ ਹੈ”, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਨਦਾਨ, ਅੱਜ ਦੀ ਰਾਤ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਤੈਥੋਂ ਮੰਗਣਗੇ” (ਲੂਕਾ 12:20)।

ਜੇਕਰ ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੇ ਬੇਠਿਕਾਣੇ ਧਨ ਤੇ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਤੇ ਆਸਰਾ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉੱਤੇ ਆਸਰਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਭੇਗਣ ਲਈ ਸੱਭੇ ਕੁਝ ਤਰਾਤਰੀ ਨਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਧਨ ਉੱਤੇ ਆਸਰਾ ਰੱਖਣਾ ਹੰਕਾਰ ਦੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉੱਤੇ ਆਸਰਾ ਰੱਖਣਾ ਅਧੀਨਗੀ ਦੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਨ ਉੱਤੇ ਆਸਰਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉੱਤੇ ਆਸਰਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸ਼ਾਂਤੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਧਨ ਉੱਤੇ ਆਸਰਾ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਬੇਚੈਨੀ, ਲਾਲਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉੱਤੇ ਆਸਰਾ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।¹³⁵ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਧਨ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਦਾ ਦੇ ਲਈ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਧਨ ਸਿਰਫ ਥੋੜ੍ਹੇ ਚਿਰ ਦੇ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

“ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ... ਸਾਨੂੰ ਭੇਗਣ ਲਈ ਸੱਭੇ ਕੁਝ ਤਰਾਤਰੀ ਨਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।” ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਉਹ “ਸੱਭੇ ਕੁਝ ਤਰਾਤਰੀ ਨਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।” GNT ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ... ਸਾਡੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣਨ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੱਭੇ ਕੁਝ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ” (ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ “ਅਨੰਦ ਮਾਣਨ ਦੇ ਲਈ” ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਦਪਰਹੇਜ਼ੀ ਵਾਲੀ ਜੀਵਨਸੈਲੀ ਜੀਉਣ, ਸਿਰਫ ਐਸ-ਪ੍ਰਸਤੀ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ;¹³⁶ ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣੀਏ ਜੋ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।¹³⁷ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਦਾਤ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 1:17)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਨ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਾਂਝਿਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।¹³⁸ ਬਲਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਨ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (6:18, 19)। ਖੁੱਧਵਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਮਾਲ ਨਾਲ ਯਰੋਵਾਹ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਰ” (ਕਹਾਉਤਾਂ 3:9; NIV)।

ਆਇਤ 18. ਧਨਵਾਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਕੀ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਨ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ। “ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἀγαθοεργίῳ (ਅਗਾਥੈਰਗੀਓ, “ਚੰਗੇ ਕੰਮ”) ਤੋਂ ਹੈ।¹³⁹ “ਕੰਮ” ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। “ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਾਂ” ਵਿਚ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸਭ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਧਨਵਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਧਨੀ ਅਤੇ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਖੀ ਅਤੇ ਵੰਡਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ “ਉਪਦੇਸ਼” ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਦੱਸਣ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਰਾ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨੇ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਿਚ – ਭਲਾਈ ਕਰਨ ਵਿਚ “ਧਨਵਾਨ” ਬਣਨਾ ਸੀ। ਕੰਜੂਸ ਬਣਨ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ “ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੇ” ਬਣਨਾ ਸੀ। ਮੂਸਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ਕੰਗਾਲਾਂ ਦੇ ਲਈ

“ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਜ਼ਰੂਰ ਖੁਲ੍ਹਾ ਰੱਖੋ” (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 15:8)।

ਧਨਵਾਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ “ਵੰਡਣ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ” ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਨਸੀਹਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, “ਭਲਾ ਕਰਨੋਂ ਅਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰਨੋਂ ਨਾ ਭੁੱਲੋ” (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:16)। “ਵੰਡਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਣ” ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ κοινωνία (ਕੋਈਨੋਨੀਆ, “ਸੰਗਤੀ”) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਬਾਰਕਲੇਅ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੈ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਬਣਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿਹ ਜਿਹੜੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੇ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਸੰਗਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ।”¹⁴⁰ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਪਰ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਲੋੜਵੰਦ ਵੇਖ ਕੇ ਓਸ ਉੱਤੇ ਤਰਸ ਨਾ ਖਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ?” (1 ਯੂਹੰਨਾ 3:17)।

ਆਇਤ 19. ਜੇਕਰ ਧਨਵਾਨ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਧਨੀ, ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੇ ਅਤੇ ਵੰਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਗੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਗਾਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਨੀਂਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਧਰਨਗੇ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਦੋ ਰੂਪਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋੜਿਆ। ਪਹਿਲਾ ਹੈ ਅਗਾਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ। ਸਾਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਹੈ:

ਆਪਣੇ ਲਈ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਧਨ ਨਾ ਜੋੜੋ ਜਿੱਥੇ ਕੀੜਾ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿੱਥੇ ਚੋਰ ਸੰਨ੍ਹ ਮਾਰਦੇ ਅਤੇ ਚੁਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਲਈ ਧਨ ਜੋੜੋ ਜਿੱਥੇ ਨਾ ਕੀੜਾ ਨਾ ਜੰਗਲ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿੱਥੇ ਚੋਰ ਨਾ ਸੰਨ੍ਹ ਮਾਰਦੇ ਨਾ ਚੁਰਾਉਂਦੇ ਹਨ (ਮੱਤੀ 6:19, 20)।

ਦੂਜਾ ਰੂਪਕ ਹੈ ਇਕ ਚੰਗੀ, ਠੋਸ “ਨੀਂਹ” ਧਰਨਾ¹⁴¹ ਤਾਂ ਕਿ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਤੁਫ਼ਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਲੋ ਸਕੇ। ਇੱਥੇ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਦੋ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਆਉਂਦੇ ਹਨ (ਮੱਤੀ 7:24-27)। ਦੋਹਾਂ ਰੂਪਕਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਯੂਨਾਨੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਅਜੀਬ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਦੀਪਕਾਲ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਨ ਨੂੰ ਸੁਆਰਥੀਪਣ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਨ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਉਸ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਣਗੇ ਜਿਹੜਾ ਅਸਲ ਜੀਵਨ ਹੈ।¹⁴² ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ” ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (6:12); ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜਾ “ਅਸਲ ਜੀਵਨ” ਹੈ। “ਅਸਲ ਜੀਵਨ” ਹੀ “ਅਸਲੀ ਜੀਵਨ” (ὄντως¹⁴³ ζῶσις, ਓਨਟੋਸ ਜ਼ੋਏਸ) ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਧਨਵਾਨ ਹੋਣਾ “ਅਸਲੀ ਜੀਉਣਾ” ਹੈ, ਪਰ “ਅਸਲੀ ਜੀਵਨ” ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ “ਜੀਉਣ ਮਿਲੇ ਸਗੋਂ ਚੋਖਾ ਮਿਲੇ” (ਯੂਹੰਨਾ 10:10)।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ: “ਜੇ ਕੁਝ ਤੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਉਸ ਤੇ ਪਰਤੀਤ ਨਾ ਕਰ!”
(6:20, 21)

²⁰ਹੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਉਸ ਅਮਾਨਤ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਝੂਠ ਮੂਠ ਦਾ ਗਿਆਨ

ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦੀ ਗੰਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧਤਾਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੂੰਹ ਭੁਆ ਲੈ।²¹ ਕਈ ਲੋਕ ਉਸ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਨਿਰਚਾ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਿਰਪਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ।

ਆਇਤ 20. ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਮੁੜ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਪੂਰੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਵਿਸਮਿਕ “ਹੇ” ਵਿਚ ਵੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ 20 ਆਇਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।¹⁴⁴ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਹੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਉਸ ਅਮਾਨਤ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰ [φυλάσσω, ਫੁਲਾਸੋ¹⁴⁵] (ਵੇਖੋ 1:18, 19; 6:13-16)। “ਅਮਾਨਤ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ παραθήκη (ਪਾਰਾਥੀਕ) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੈਕ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ “ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ,” “ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ” ਉਸ ਨਾਲ ਹੈ।¹⁴⁶ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ” ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:13, 14)। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ “ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ” ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਬੁਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਸੀ।¹⁴⁷

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਸ ਜਵਾਨ ਪਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਝੂਠ ਮੂਠ ਦਾ ਗਿਆਨ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦੀ ਗੰਦੀ ਮੰਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧਤਾਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੂੰਹ ਭੁਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਘਿਰਣਾ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ “ਝੂਠ ਮੂਠ” (βέβηλος, ਬੀਬੀਲੋਸ; “ਕੁਧਰਮੀ”; CJB) ਆਖਿਆ।¹⁴⁸ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ “ਬੁੜ ਬੁੜ” (κενοφωνία, ਕੀਨੋਫੋਨੀਆ) ਵੀ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ κενός (ਕੀਨੋਸ, “ਖਾਲੀ”) ਅਤੇ φωνή (ਫੋਨ, “ਅਵਾਜ਼”) ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਉਹ ਗੱਲਬਾਤ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ,”¹⁴⁹ “ਵਿਅਰਥ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਚਰਚਾ”¹⁵⁰

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਜਿਹੜਾ ਝੂਠ ਮੂਠ ਦਾ ‘ਗਿਆਨ’ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧਤਾਈਆਂ” ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।¹⁵¹ “ਵਿਰੋਧਤਾਈਆਂ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ αντίθεσις (ਅੰਟੀਥੀਸਿਸ) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਂ ਕਥਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ “ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਤਤਾ” ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।¹⁵² ਇਸ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖਣਾ” ਜਿਹੜਾ ਕਿ αντί (ਅੰਟੀ, “ਵਿਰੁੱਧ”) ਅਤੇ τίθημι (ਟਿਥੇਮੀ, “ਰੱਖਣਾ”) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ।¹⁵³ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀਆਂ “ਦਲੀਲਾਂ” ਵਿਚ ਅਸਲੀ ਤੱਤ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ “ਝੂਠ ਮੂਠ ਦਾ ‘ਗਿਆਨ’ ਕਹਾਉਂਦੀ ਸੀ।” ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਖਾਸ “ਗਿਆਨ” (γνώσις, ਗਨੋਸਿਸ) ਹੈ,¹⁵⁴ ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। “ਅਗਿਆਨਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਝੂਠ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਪਨਾਮ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਚਿਆਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”¹⁵⁵

ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਭੁਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। “ਮੂੰਹ ਭੁਆਉਣਾ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἐκτρέπω (ਏਕਟਰੀਪੋ) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ἐκ (ਏਕ,

“ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ,” “ਤੋਂ”) ਅਤੇ τρέπω (ਟਰੀਪੋ, “ਮੁੜਨਾ”) ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋੜਦਾ ਹੈ¹⁵⁶ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲੈਣਾ”¹⁵⁷ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਝੂਠ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਣ ਕਰਨਾ ਸੀ; ਪਰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਗੁਆਉਣਾ ਸੀ, “ਸੂਰਾ ਅੱਗੇ ਮੋਤੀ ਸੁੱਟਣ” ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 7:6; NKJV)। ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਲੱਗਣਾ ਸੀ ਕਿ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ “ਗੰਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜ” ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਜਨਤਕ ਮੰਚ ਦੇ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ “ਮੂੰਹ ਭੁਆਉਣ” ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਕੰਮ ਵੱਲ ਪਰਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦੇ ਪਰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਭਟਕਾਉਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਆਇਤ 21. ਪੌਲਸ ਨੇ ਝੂਠੇ-ਗਿਆਨ ਦੇ ਦੁਖਦ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ: **ਕਈ ਲੋਕ [ਉਸ] ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਏ [ਸਨ]।** ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ “ਮੰਨਣਾ” (ἐπαγγέλλομαι, *ਈਪੈਂਗਲੋਮਾਈ*) ਇਕ ਗੱਲ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਕੇ ਸੀ।¹⁵⁸ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ “ਮਾਹਿਰ” ਸਮਝਦਾ ਸੀ,¹⁵⁹ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ।

ਜਿਹੜੇ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ “ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਏ ਸਨ।” “ਖੁੰਝਣਾ” (ἀστοχέω, *ਅਸਟੋਚੀਓ*) “ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਖੁੰਝਣਾ” ਹੈ।¹⁶⁰ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇੜੇ ਮਰੇੜੇ ਤਰਕ ਨਾਲ “ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਹੀ ਟਿਕਾਣੇ ਤੇ ਲਾਇਆ ਹੈ”, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁੰਝ ਗਏ ਸਨ। ਬੜੇ ਹੀ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ “ਨਿਸ਼ਾਨਾ” ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਖੁੰਝ ਗਏ ਸਨ “ਨਿਹਚਾ,”¹⁶¹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਸ੍ਰੋਤ ਸੀ। ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਖੁੰਝਣਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੋਂ ਖੁੰਝਣਾ ਅਤੇ ਸਦੀਪਕਾਲ ਦੇ ਲਈ ਸਾਰੀ ਆਸ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਅੱਜ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬਕਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਹੈ: **ਧਨ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਰੱਖੋ!** ਅਤੇ **ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ!** ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਅਸੀਂ ਪੌਲਸ ਦੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਆ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਲਾਮ ਲਿਖਦਾ ਸੀ (ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:19, 21; ਤੀਤੁਸ 3:15), ਪਰ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।¹⁶² ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ, “ਉਹ ਬਸ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।”¹⁶³

ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ, **ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਿਰਪਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ।**¹⁶⁴ ਇਹ ਪੱਤਰ “ਕਿਰਪਾ” ਦੇ ਸਲਾਮ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ (1:2) ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ “ਕਿਰਪਾ” ਨਾਲ ਹੀ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ “ਤੁਹਾਡੇ” ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਵਚਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ; ਪਰ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਨੂੰ ਵੀ। ਇਹ ਪੌਲਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸਿੱਟਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।¹⁶⁵

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਜੂਲੇ ਦੇ ਹੇਠ (6:1)

ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀ “ਜੂਲੇ ਦੇ ਹੇਠ” ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ “ਉਹ ਕੰਮ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਜ਼ਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਲੱਭਣ ਦੇ ਲਈ” ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਕ ਕੋਈ ਬੁਰੀ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਈਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸਲਾਹ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸਲਾਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕੰਮ ਲੱਭਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ “ਜੂਲਾ” ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਚੁੱਕਣ ਵਿਚ ਭਾਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਉਹ ਸੋਚ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀਦਿਨ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਹੜੇ “ਜੂਲੇ ਦੇ ਹੇਠ” ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗੂੰਜਦੇ ਹਨ।

ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ (6:1)

ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਗੈਰ-ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ “ਬੁਰੇ” ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ। ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ: ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਪੂਰੇ ਆਦਰ ਦੇ ਜੋਗ” ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉੱਤਮ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਸਾਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।¹⁶⁶ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਨੂੰ ਆਦਰਪੂਰਣ ਰਵੱਈਆ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਹ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਜਾਂ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਉਹ ਵਿਕਲਪ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ: ਅਸੀਂ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਉਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ – ਅਤੇ ਕੰਮ ਲੱਭਣੇ ਬਹੁਤ ਔਖੇ ਹਨ!” ਤਾਂ ਫਿਰ ਇੱਕੋ ਵਿਕਲਪ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਇਕ ਆਦਰਪੂਰਣ ਰਵੱਈਆ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਥਾਂ ਹੈ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨਾ – ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨਾ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕਠੋਰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਰੱਖਣਾ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ (6:1)

ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋਈਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ – ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ। ਗੁਲਾਮ ਸਮਾਜ ਦੀ ਪੇੜੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਡੰਡੇ ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਵੇਅਨ ਈ. ਸ਼ਾਅ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ “ਗੁਲਾਮ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਈ ਰੋਮੀ ਸਾਮਰਾਜ

ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।¹⁶⁷ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਘੱਟ-ਮਜਦੂਰੀ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਦਾ ਵੀ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਅਫਰੀਕੀ ਕਹਾਵਤ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਫਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੱਛਰ ਵਾਲੇ ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਸੌਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।” ਭਾਵੇਂ ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਜਿੰਨਾ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕੇ ਉੱਤਮ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ।

ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ (6:4)

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:1-5)। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਰੱਖਿਆ ਸਾਡੇ ਪਰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਕੇਂਦਰ-ਬਿੰਦੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਚਿਆਈਆਂ ਉੱਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸਾਡੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਰਜਾਉਦੀਆਂ ਹਨ (1 ਪਤਰਸ 2:2; ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:6)। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪਰਚਾਰ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਛੋਟੇ ਕੱਦ ਦੇ, ਨਿਆਏ ਮਸੀਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

“ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ, ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ” (6:4)

ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ “ਨਿਹਚਾ, ਏਕਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ; ਰਾਇ, ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਦਾਨ ਪੁੰਨ (ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ)” ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। “ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ” ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ “ਰਾਇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ” ਉਹ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਪਰਕਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫ਼ਰਕ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਕਠੋਰ ਸ਼ਬਦ ਜੇ ਮੈਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁਣੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੋਹਾਂ ਗੁੱਟਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਨ। ਰਾਇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।¹⁶⁸

ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਣਾ (6:5-11)

ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ – ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਭਗਤੀ ਖੱਟੀ ਦਾ ਇਕ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਜਿਹੜੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਮੋਹ ਦੇ ਕਾਰਣ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਭਟਕ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹਟਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੀਏ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੈਲੁਸ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਲਈ ਤਾਕੀਦ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਹੁਣੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਬੁਰੇ ਸਨ; ਪਰ ਆਓ ਅਸੀਂ ਅਗਲੇ ਭਾਗ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਆਇਤ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ। ਬਜਾਇ ਇਸ ਦੇ ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ: “ਪਰ ਤੂੰ ਹੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਿਆ ਬੰਦਿਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜ” (6:11)। ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ।

ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ, “ਅਤੇ ਧਰਮ, ਭਗਤੀ, ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ, ਧੀਰਜ, ਨਰਮਾਈ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਾ ਰਹੁ” (6:11)। ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਜਿਹੜਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਣ ਜਿਹੜਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਹੁਮੁੱਲਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗਾ: “ਧਰਮ, ਭਗਤੀ, ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ, ਧੀਰਜ, ਨਰਮਾਈ।” ਪੌਲੁਸ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੋ ਸਲਾਹ ਦੇਵੇਗਾ।

ਭਗਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਖੱਟੀ ਖੱਟਣਾ (6:5, 6)

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਖਾਵੇ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾਮ ਖੱਟਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਤੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੇਤਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਰੁਤਬਾ ਉਸ ਦੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਫਾਇਦੇ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟੀਵੀ ਤੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਪਰਚਾਰਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ “ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੀਆਂ ਭੇਟਾਂ” ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁੱਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾ ਦੇਈਏ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੌਲੁਸ ਵਰਗੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਮੁਢਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇਹ ਸੋਚਣ (ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝੀਏ ਜਾਂ ਨਾ ਸਮਝੀਏ) ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਭਗਤੀ ਖੱਟੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ”? ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪਰਵਾਨਗੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਮਿਲੇਗੀ?

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਦਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕੁਝ ਮੰਡਲੀਆਂ (ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ) ਵਿਚ “ਪਰਚਾਰਕ” ਹੋਣ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ “ਪੈਸੇ ਲਈ” ਪਰਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ ਵਿਚ ਕੁਝ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਜਿਹੜੇ ਬਚਨ ਸੁਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ” (5:17, 18; ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 9:6-11), ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿਰਫ “ਪੈਸੇ ਦੇ ਲਈ” ਉਹ ਕਰਨ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਹੈ। KJV ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ “ਕਾਮਾ” ਹੋਣ ਦੇ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 10:12, 13), “ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।”¹⁶⁹

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਕੀ ਅਸੀਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੁਚੀ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਰੁਚੀ ਰੱਖਦੇ ਜੋ ਲੋਕ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਣਗੇ? ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਜਾਗਰ ਹਾਂ “ਜੋ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 15:8)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇ ਜਿਹੜੇ “ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਗਤੀ ਖੱਟੀ ਦਾ ਸਾਧਨ

ਹੈ।”

ਅਨੇਕ ਗਮਾਂ ਦੇ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹੇ ਗਏ (6:9, 10)

ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕਾਰਣ “ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨੇਕ ਗਮਾਂ ਦੇ ਤੀਰਾਂ [ਨਾਲ] ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹਨ ਆਕਾਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਹ ਲਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਯਹੋਸ਼ੁਆ 7); ਗੋਹਾਜ਼ੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਾਮਾਨ ਅਤੇ ਅਲੀਸ਼ਾ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਸੀ (2 ਰਾਜਿਆਂ 5); ਯਹੂਦਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤੀਹ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 26) ਅਤੇ ਹਨਾਨਿਯਾ ਅਤੇ ਸਫ਼ੀਰਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 5)।

ਆਓ ਇਸ ਤੱਥ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਈਏ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ “ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ।” ਸੰਸਾਰ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਚੀਕ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਜਾਂ ਉਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਸ਼ਤਾਨ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਲਚੀ ਹੋਣਾ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿਚ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨਾਵਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ “ਅਨੇਕ ਗਮਾਂ ਨਾਲ” ਵਿੰਨ੍ਹਦੇ ਹਾਂ (KJV)।

ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ: ਇਹ ਕੀ ਹੈ? (6:12-14)

6:12-14 ਵਿਚ, ਸਾਡਾ ਸਾਹਮਣਾ “ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ” ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਉਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਦੋ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ:

ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜ, ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਫੜ ਜਿਹ ਦੇ ਲਈ ਤੂੰ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੈਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜਿਹ ਨੇ ਪੁੱਤਿਯੁਸ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਗਵਾਹ ਕਰਕੇ ਤੈਨੂੰ ਤਾਗੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਤੀਕ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਬੇਬੱਜ ਕਰਕੇ ਰੱਖ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ ਸਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਰੋਮੀਆਂ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ:

... ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰੇਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਮੰਨ ਲਵੋਂ ਜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਤਾਂ ਤੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਧਰਮ ਲਈ ਤਾਂ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਨਿਹਚਾ ਕਰੀਦੀ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕਰੀਦਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 10:9, 10; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖੀਏ ਕਿ ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ ਕੀ ਹੈ।

ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ/ਰੋਮੀਆਂ 10 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ “ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ” ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6 ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਰਾਰ

“ਬਹੁਤਿਆਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਬੋਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ,¹⁷⁰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਡ ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜਕੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਇਹ ਬੋਲ ਕੇ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਕਰਾਰ। ਪੱਕਾ ਇਕਰਾਰ “ਬਹੁਤਿਆਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ” ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: “ਉਪਰੰਤ ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੇਰਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰੇਗਾ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਿਹੜਾ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਹੈ ਉਹ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਾਂਗਾ” (ਮੱਤੀ 10:32; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।¹⁷¹

ਇਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ: “ਕਿੰਨੇ ਗਵਾਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ?” ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਪਰ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਿਲਾਤੁਸ, ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।¹⁷² ਮਨ ਬਦਲਣ ਦੇ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਮੂਨੇ ਵਿਚ, ਹਬਸ਼ੀ ਖੋਜੇ ਨੇ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 8:35-38)।¹⁷³ ਮਿੱਤਰ ਅਤੇ ਅਜੀਜ਼ ਅਕਸਰ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ (ਜਿਹੜਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ) ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ ਕਾਫੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇਕਾਤ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਗੇ-ਚਾਗੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਜਾਂ ਤੈਬਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਕਾਰਣਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਇਹ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵਚਨ ਦੇ ਅਧਾਰਿਤ ਧਾਰਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ,¹⁷⁴ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਵਸ਼ਕਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਨਿਰਚਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਜਦੋਂ ਉਹ “ਇਕਰਾਰ” ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਸੁਣਦੇ ਹਨ, ਪਾਪ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ; ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।¹⁷⁵ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “... ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੇਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਵੀ ... ਉਹ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗਾ” (ਲੂਕਾ 12:8; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਉਹ ਇਕਰਾਰ “ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਮੁਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ” *ਯਿਸੂ* ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਹੈ – ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ, ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਨਿਰਚਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਹੈ। ਰੋਮੀਆਂ 10:9, 10 ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ-ਬਿੰਦੂ ਯਿਸੂ ਤੇ ਹੈ:

... ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰੇਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਮੰਨ ਲਵੋਂ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਤਾਂ ਤੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਧਰਮ ਲਈ ਤਾਂ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਚਾ ਕਰੀਦੀ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਮੂੰਹ ਨਾਲ *ਇਕਰਾਰ ਕਰੀਦਾ* ਹੈ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨਿਰਚਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਤੂੰ

ਮਸੀਹ ਜੀਉਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੈ" (ਮੱਤੀ 16:16)। ਮਾਰਥਾ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, "ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਪਰਤੀਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੇ ਤੂੰ ਹੀ ਮਸੀਹ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਜਿਹੜਾ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ" (ਯੂਹੰਨਾ 11:27)। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:13 ਵਿਚ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਿਲਾਤਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ "ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ" ਕੀਤਾ ਸੀ: ਜਦੋਂ ਹਾਕਮ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਲਾ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੂੰ ਹੈ? ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਤੂੰ ਸਤ ਆਖਿਆ ਹੈ (ਮੱਤੀ 27:11)। ਜਦੋਂ ਮਹਾਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੈ, ਉਸ ਨਾ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, "ਸਤ ਬਚਨ, ਮੈਂ ਉਹੇ ਹਾਂ" (ਲੂਕਾ 22:70)। ਬਪਤਿਸਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ, ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ਪੁਸਤਕ ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ:

ਅਤੇ ਓਹ ਰਾਹ [ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਅਤੇ ਹਬਸੀ ਖੇਜਾ] ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਇੱਕ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕੋਲ ਅੱਪੜੇ। ਤਾਂ ਉਸ ਖੇਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਵੇਖ, ਪਾਣੀ ਹੈਗਾ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਰੋਕਦੀ ਹੈ?" [ਅਤੇ ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਪਰਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਪਰਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।]"¹⁷⁶ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਰਬ ਖੜਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਅਤੇ ਖੇਜਾ ਦੋਵੇਂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਉਤਰੇ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 8:36-38)।

ਹਬਸੀ ਖੇਜੇ ਨੇ ਕਿੰਨਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ!

ਉਹ "ਯਿਸੂ" ਹੈ – ਉਹ ਮੇਰਾ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਹੈ।¹⁷⁷ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਮਰਿਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਆਸ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਜਿਵਾਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਹ "ਮਸੀਹ" ਹੈ – ਉਹ ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮਸੀਹ। ਉਹ ਮੇਰਾ ਰਾਜਾ ਹੈ! ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਸਾਰੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦਾ ਹਾਂ! ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਸੁਣਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਾਂਗਾ।

ਉਹ "ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ" ਹੈ – ਉਹ ਰੱਬੀ ਹੈ! ਉਹ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਉਸਤਤ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ!

ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿ "ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ" ਹਬਸੀ ਖੇਜੇ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਹ ਇਹ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਹਾਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।" ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪੱਕਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਿਲੋਂ ਉਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜੇ ਯਿਸੂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਹਚਾ, ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਟਾ। ਸਾਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪੱਕੀ ਨੀਂਹ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪਤਰਸ, ਮਾਰਥਾ, ਹਬਸੀ ਖੇਜੇ ਅਤੇ ਖੁਦ ਯਿਸੂ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੇ

ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਗੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗਾ (ਮੱਤੀ 10:33)।

ਕੋਈ ਕਿਉਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਨਾਮ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਢਿੱਜਕੇਗਾ? ਕੁਝ ਲੋਕ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 8:37), ਜਦ ਕਿ ਕਈ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੂਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੋਚਣਗੇ ਜਾਂ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ ਜਾਂ ਕੀ ਕਰਨਗੇ (ਯੂਹੰਨਾ 12:42, 43)। ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਆਰੰਭਕ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ, ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਠੋਰ ਸਤਾਓ ਜਾਂ ਮੌਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ: ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਜਾਓ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਦੀਪਕ ਕਾਲ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੋ; ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਓ, ਪਰ ਫਿਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਨਰਕ ਵਿਚ ਸਦੀਪਕ ਕਾਲ ਬਿਤਾਓ।

ਇਕ ਨਾ ਇਕ ਦਿਨ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ, ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਗੇ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:9-11)। ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿਚ। ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੌਂਪਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ; ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸਦੀਪਕ ਕਾਲ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜੇ ਕੁਝ ਹੈ ਸਭ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਹੈ (6:17-19)

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਧਨ ਹੈ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੈ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਇਸ ਧਨ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਪਰਚਾਰਕ ਡੇਲ ਹਾਰਟਮੈਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੋਤਰੀ ਇਸਾਬੈਲਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ।¹⁷⁸ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਦੇਣਾ ਸਿੱਖੇ, ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਐਤਵਾਰ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਦੇ ਵਾਲੇ ਬਕਸੇ ਵਿਚ ਚੰਦਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਪਰ, ਇਕ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ, ਉਸ ਨੇ ਚੰਦਾ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੇਰੇ ਪੈਸੇ ਹਨ!” ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਪੈਸੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਕੱਸ ਕੇ ਫੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ-ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਚਿਲਾ ਕੇ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, “ਇਹ ਮੇਰੇ ਪੈਸੇ ਹਨ!” ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕੁੜੀ ਵਾਂਗ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ: “ਇਹ ਮੇਰੇ ਪੈਸੇ ਹਨ! ਇਹ ਮੇਰੇ ਹਨ!”

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ ਸਭ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਹੈ (ਜ਼ਬੂਰ 50:12)। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੇ ਮੁਖਤਿਆਰ ਹਾਂ (ਵੇਖੋ 1 ਪਤਰਸ 4:10) ਅਤੇ “ਮੁਖਤਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਓਹ ਮਾਤਬਰ ਹੋਣ” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:2)। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਈਏ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 12:48)। ਧਨ ਨਿਰੀ ਇਕ ਬਰਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਧਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਧਨਵਾਨ ਆਪਣੇ ਧਨ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ (6:17-19)

ਸੰਸਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਚੀਕ-ਚੀਕ ਕੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਆਰਥਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲਈ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਲਈ ਆਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਕਹਾਉਤਾਂ 6:6-8)। ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਕੁਝ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿਆਲ ਰੱਖੀਏ ਕਿ ਕਿਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋ ਨਾ ਜਾਵੇ (5:8)। ਇਹ ਚੰਗਾ ਮੁਖਤਿਆਰ ਬਣਨ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਸਾਨੂੰ ਉਤਸੁਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਕਫ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਲੋਪ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਡੈਨਲਡ ਗੁਥਰੀ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, “ਭੋਤਿਕਵਾਦ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਧਨ ਦੀ ਅਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ [ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ] ਸਾਡੇ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਦੁਕਵੀਂ ਹੈ।”¹⁷⁹

ਆਓ ਅਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰੀਏ; ਪਰ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਵੀ ਖਿਆਲ ਰੱਖੀਏ ਕਿ ਕਿਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਆਸ ਉਸ ਗੈਰ-ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਧਨ ਉੱਤੇ ਨਾ ਲਾ ਲਾਈਏ। ਬਲਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਸ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉੱਤੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਛੱਡਾਂਗਾ, ਨਾ ਕਦੇ ਤੈਨੂੰ ਤਿਆਗਾਂਗਾ” (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:5)।

“ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ!” (6:20, 21)

6:20, 21 ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਬਕ ਸਿੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਆਓ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਕ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਈਏ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: “ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ!” ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਦੇ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ, ਕੇਫਮੈਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

(ਨਵੇਂ ਨੇਮ) ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਗਿਆਨਤਾ, ਘਮੰਡ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੰਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਕੰਨ ਪਾੜਨ ਵਾਲੀ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਚੀਕ-ਚੀਕ ਕੇ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ “ਜਾਣਦੇ” ਹਨ।¹⁸⁰

ਕੇਫਮੈਨ ਨੇ “ਗੰਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜ” ਵਾਕ ਸੰਬੰਧੀ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੰਦੀ ਜੋ ਨੀਚਤਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕੁਫਰ ਜਾਂ ਬਕਵਾਸ ਸੀ। ਬਲਕਿ, ਇਹ “ਉਸ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਧੁਨਿਕ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੀ।”¹⁸¹ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਸ਼ਾਇਦ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬੁਲਾਰੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ “ਚੰਗਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ, ਆਤਮ-ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਸੰਭਵ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਫਲਸਫਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਸਨ।” ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਕੋਲ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ:

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਕਾਇਨਾਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰਚਿਆ; ਇਸ ਸਭ “ਮਹਾਂ ਵਿਸਫੋਟ” ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰਚਿਆ; ਬਲਕਿ, ਮਨੁੱਖ ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਅਮੀਬਾ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜਿਸੂ ਸਿਰਫ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਸੀ ਇਕ ਚੰਗਾ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਅਦਭੁਤ ਗੁਰੂ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਕ ਮਨੁੱਖ।

ਬਾਈਬਲ ਗੈਰ-ਭਰੋਸਯੋਗ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਈ; ਇਹ ਭਰੋਸਯੋਗ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਾਲਪਨਕ ਰਚਨਾ ਹੈ।

ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਾਲਾ ਅਤੇ ਸਫੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿਚ ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਪਰਛਾਈ ਹੈ।

“ਗਾਂਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜ” ਵਾਕ “ਪੜ੍ਹੋ ਲਿਖੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ” ਦੇ ਉੱਚ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ “ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਯੁੱਗ” ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ “ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ,” “ਜਾਣਕਾਰੀ” ਅਤੇ “ਤੱਥਾਂ” ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਤੇ ਹਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ – ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਬੜੀ ਦਿਲੇਰੀ ਨਾਲ “ਜਾਣਨ” ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ “ਜਾਣਕਾਰੀ” ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੈ ਪਰ ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ: ਹਰੇਕ ਗੱਲ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ਉਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ! ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਝਲਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਖਾਸਕਰ, ਇਹ ਆਤਮਿਕ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਾਠ ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, “ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ, ਹਰੇਕ ਆਤਮਾ ਦੀ ਪਰਤੀਤ ਨਾ ਕਰ ਲਓ ਸਗੋਂ ਆਤਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਖੋ ਭਈ ਓਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੋਂ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਜੇ ਬਾਰਲੇ ਝੂਠੇ ਨਬੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕਲ ਆਏ ਹਨ” (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:1)। ਸਾਨੂੰ “ਨਿਹਚਾ” ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਗੰਮ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਆਖਦੇ ਹਾਂ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਸੇਵਕਾਂ” ਹੈ, ਪਰ ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ δούλως (ਡੂਲੇਸ) ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਨੁਵਾਦ “ਗੁਲਾਮ” ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। “ਗੁਲਾਮਾਂ” ਡੂਲੇਸ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਲਈ, 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:24 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। ²ਇਹ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:13) ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਆਰੰਭਕ ਲੇਖਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਲਾਮ “ਮੂਰਖਾਂ,” “ਨਿਰਬਲਾਂ” ਅਤੇ “ਅਦਨਾਂ” ਵਿਚ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:27-29)। ³9 ਅਤੇ 10 ਆਇਤਾਂ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਆਮ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। “ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪੈਲੂਸ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਦਾਇਤਾਂ ਇੱਥੇ ਇਲਾਕੇ (ਅਫ਼ਸੂਸ ਅਤੇ ਕੁਲੁੱਸੈ ਦੇ ਲਾਗੇ-ਚਾਗੇ ਦਾ ਇਲਾਕਾ) ਦੇ ਲਈ ਸਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕੁਝ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਉਸੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸੀ। ⁵ਜੇਮਸ ਬਰਟਨ ਕੋਫਮੈਨ, *ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ 1 ਐਂਡ 2 ਥੈਸਾਲੋਨੀਅਨਜ਼*, 1 ਐਂਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ ਐਂਡ ਫਿਲੋਮੇਨ (ਐਂਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਫਰਮ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1978), 218. ⁶1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:10 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। ⁷ਜੂਲੇ ਦੇ ਰੂਪਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਮੱਤੀ 11:29, 30; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:14)। ⁸ਡੇਵਿਡ ਬਰਾਇਨ ਡੇਵਿਸ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦ *ਪਰਾਬਲਮ ਆਫ ਸਲੇਵਰੀ ਇਨ ਵੈਸਟਰਨ ਕਲਚਰ* (ਇਥਾਕਾ, ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਕੋਰਨੈਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1966), ਵਿੱਚੋਂ ਸਫ਼ਾ 31 ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ⁹ਡਬਲਿਯੂ. ਈ. ਵਾਈਨ, ਮੈਰਿਲ ਐਫ. ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਿਲੀਅਮ ਵਾਈਟ,

ਯੂਨੀਅਰ, ਵਾਈਨਜ ਕੰਪਲੀਟ ਇਕਸਪੋਜਿਟਰੀ ਡਿਕਸਨਰੀ ਆਫ ਓਲਡ ਐਂਡ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਵਰਡਸ (ਨੈਸਵਿਲੇ: ਥੋਮਸ ਨੈਲਸਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1985), 395. ¹⁰ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਉਦਾਹਰਣ ਕਈ ਵਾਰ “ਆਦਰ” (τιμή, ਟਾਈਮ) ਅਤੇ ਨਾਂਵ ਰੂਪ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ (τιμῶν, ਟਾਈਮਾਓ) ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

¹¹“ਸੇਵਕ” ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ “ਘਰ ਦੇ ਸੇਵਕ” (οἰκῆτης, ਓਇਕਸਟ) ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਘਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸੇਵਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਜਾਂ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇ। ¹²ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਸਿਰਫ “ਡਾਕਟ੍ਰਿਨ” ਹੈ। KJV ਬਾਈਬਲ “ਉਸ ਦੀ ਡਾਕਟ੍ਰਿਨ” ਹੈ, ਜਦ ਕਿ NASB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਸਾਡੀ ਡਾਕਟ੍ਰਿਨ” ਹੈ। ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ¹³ਸੀ. ਕੇ. ਬਾਰੈਟ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:1, 2 “ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ... ਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਐਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਗੁਲਾਮ [ਸਨ]” (ਸੀ. ਕੇ. ਬਾਰੈਟ, ਦ ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਲਸ, ਦ ਨਿਊ ਕਲੈਰਨਡਨ ਬਾਈਬਲ [ਐਕਸਫੋਰਡ: ਕਲੈਰਨਡਨ ਪ੍ਰੈਸ, 1963], 82)। ¹⁴ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇਅ, ਦ ਲੈਟਰਸ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ, ਐਂਡ ਫਿਲੋਮੇਨ, ਸੋਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ, ਦ ਡੋਲੀ ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ (ਫਿਲਾਡੈਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈਸ, 1975), 121. ¹⁵ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ, ਏ ਗਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਲਿਟਰੇਚਰ, ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਸੋਧ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ. ਫਰੈਡਰਿਕ ਵਿਲੀਅਮ ਡੈਕਰ (ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈਸ, 2000), 259. ¹⁶ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 62. ¹⁷ਬਾਉਰ, 405. ¹⁸ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ “ਜਿਹੜੇ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ” ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਦੋਵੇਂ ਸਮੂਹ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਆਤਮਿਕ ਲਾਭਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ – ਪਰ ਸੰਦਰਭ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ¹⁹ਇਸੇ ਲਈ ਇਹ ਕਥਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (6:20, 21)। ²⁰ NRSV; NEB; REB; NJB; NCV; CEV; NLT; CJB; ESV; NIV ਵੇਖੋ।

²¹ਰੋਬਰਟ ਜੇਮੀਸਨ, ਏ. ਆਰ. ਫਾਉਸੈਟ ਅਤੇ ਡੇਵਿਡ ਬਰਾਉਨ, ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦਾ ਹੋਲ ਬਾਈਬਲ, ਸੋਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ, ਜ਼ੇਨਡੇਰਵਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1961), 1369. ²²ਜੌਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਯੂ. ਸਟੈਟ, ਗਾਰਡ ਦ ਟਰੱਥ: ਦ ਮੈਸੇਜ ਆਫ 1 ਟਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ, ਦ ਬਾਈਬਲ ਸਪੀਕਸ ਟੂਡੇ (ਡਾਊਨਰਸ ਗਰੇਵ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਇੰਟਰ-ਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1996), 146. ²³ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 108. ²⁴ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ κατά (ਕਾਟਾ, “ਮੁਤਾਬਕ”) ਤੋਂ ਹੈ। ²⁵ਬਾਉਰ, 412. ²⁶ਵਾਲਟਰ ਡਬਲਿਯੂ. ਵੈਸਲ ਅਤੇ ਜੌਰਜ ਡਬਲਿਯੂ. ਨਾਈਟ III, ਨੋਟਸ ਆਨ 1 ਐਂਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਦ ਐਨਆਈਵੀ ਬਾਈਬਲ ਸਟੱਡੀ, ਸੋਧ, ਕੈਨੇਥ ਬਾਰਕਰ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ, ਜ਼ੇਨਡੇਰਵਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1985), 1837. ²⁷ਐਲਡਰਾਂ ਨੇ “ਹੰਕਾਰੇ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ” (ਟੂਡੂ) ਹੈ। ਵੇਖੋ 3:6. ²⁸ਜੇ. ਡਬਲਿਯੂ. ਰੋਬਰਟਸ, ਲੈਟਰਸ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰਪਨੀ, 1964), 64. ²⁹ਬਾਉਰ, 678-79. ³⁰ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 428-29.

³¹ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 598; ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 175. ³²ਗਲਾਤੀਆਂ 3:16 ਵਿਚ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀ ਇਕ ਨਸ਼ਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕੋ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਇਕ ਮੁਖ ਅਧਿਆਤਮਕ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਅਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ³³ਇਹ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੀਤੁਸ 3:9 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ³⁴“ਕੁਫਰ” ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ 1:13, 20 ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ³⁵2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:13 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ “ਦੁਸ਼ਟ [πονηρός, ਪੋਨਰੋਸ] ਮਨੁੱਖਾਂ” ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ³⁶ਬਾਉਰ, 1040. ³⁷ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ, ਪ੍ਰੇਮ “ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:7; AB)। ³⁸ਬਾਉਰ, 235. ³⁹ਤੀਤੁਸ 1:15 ਵਿਚ “ਬੁੱਧਾ” (γῆρας, ਗੈਰਾਸ) ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ⁴⁰ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 130; ਬਾਉਰ, 239.

⁴¹ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 155; ਬਾਉਰ, 121. ⁴²ਅਲੀਥੀਆਵੀ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 2:4 ਵਿਚ “ਸਚਿਆਈ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ⁴³ਬਾਉਰ, 412. ⁴⁴ਫਿਲਿਪ ਏ. ਹਿਊਜ਼, ਨੋਟਸ ਆਨ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਅਨਜ਼, ਦ ਐਨਆਈਵੀ ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ, ਸੰਪਾ, ਕੈਨੇਥ ਬਾਰਕਰ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਜ਼ੇਨਡੇਰਵਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1985), 1774. ⁴⁵ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੁਲਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਲਈ “ਅਸਲ ਵਿਚ” ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ⁴⁶ਬਾਉਰ, 152; ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 25-26. ⁴⁷ਕਈਆਂ ਦੇ ਲਈ, ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਗਿਆਪਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ; ਕਈਆਂ ਦੇ ਲਈ, ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ, ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ⁴⁸ਬਾਉਰ, 927. ⁴⁹ਪਿਰਾਸਮੇਸ਼ਾ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਅਜਮਾਇਸ਼” ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ⁵⁰ਬਾਉਰ, 747.

⁵¹ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 372. ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਕਸਰ “ਕਾਮਨਾ” (ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ

2:22 ਵਿਚ) ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ⁵²ਤੀਤੁਸ 3:3 ਵਿਚ “ਨਦਾਨ” (*ਅਨੇਟੇਸ*) ਸ਼ਬਦ ਫੇਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ⁵³ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 315. ⁵⁴ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 185; ਬਾਉਰ, 185. ⁵⁵“ਮਾਇਆ ਦਾ ਮੋਹ” ਵਾਕ ਇਕ ਸੰਯੁਕਤ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ φιλαργυρία (*ਫਿਲਾਰਗੁਰੀਆ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ φιλέω (*ਫਿਲੀਓ*, “ਪ੍ਰੇਮ”) ਨੂੰ ἄργυρος (*ਅਰਗੁਰੋਸ*, “ਚਾਂਦੀ,” “ਪੈਸੇ”) ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ⁵⁶ਜੇਮੀਸਨ, ਫੁਲੈਂਟ ਅਤੇ ਬਰਾਉਨ, 1396. ⁵⁷ਜੌਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਊ. ਸਟੈਟ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ, “ਯੂਨਾਨੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਅਨੁੱਛੇਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ‘the’ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, [ਪਰ] ਸੁਭਾਵਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ” (ਸਟੈਟ, 152). ⁵⁸ਬਾਉਰ, 721; ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 162. ⁵⁹ਯੂਨਾਨੀ ਵਿਚ, ਮੱਧ ਸਵੱਰ ਉਸ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਈ ਜਾਂ ਖੁਦ ਦੇ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ⁶⁰ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 471.

⁶¹“ਸੀਖਾ” ਇਕ ਤੰਗ, ਤਿੱਖਾ ਡੰਡਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਭੁੰਨਣ ਜਾਂ ਸੇਕਣ ਦੇ ਲਈ ਮਾਸ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ⁶²ਬਾਉਰ, 803. ⁶³ਇਹ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਤੀਤੁਸ 1:5 ਵਿੱਚੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ⁶⁴NASB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਵਿਸਮਿਕ “ਹੇ” ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। NKJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ: “ਪਰ ਤੂੰ, ਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਿਆ ਬੰਦਿਆ” ਵਿਸਮਿਕ “ਹੇ” 6:20 ਵਿਚ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦਾ NASB ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ⁶⁵“ਭਗੋਤਾ” ਸ਼ਬਦ ਲਾਤੀਨੀ ਸ਼ਬਦ *ਫ਼ਗੀਓ* ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ਫਿਊਗੋ* ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ⁶⁶“ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਿਆ ਬੰਦਿਆ” ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ “ਬੰਦਿਆ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἄνωρωπος (*ਅਨੋਰੋਪੋਸ*) ਹੈ, ਇਕ ਸਧਾਰਣ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ⁶⁷ਬਾਉਰ, 254. ⁶⁸“ਧਰਮੀ” (δίκαιος, *ਡਿਕਾਈਓਸ*) ਉਹ ਵਰਣਨ ਹੈ ਜਿਹੜਾ 1:9 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ⁶⁹“ਭਗਤੀ” ਦਾ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ 2:2 ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ⁷⁰ਬਾਉਰ, 818.

⁷¹“ਨਿਹਚਾ” ਅਤੇ “ਪ੍ਰੇਮ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਲਈ, 1:5 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। ⁷²ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 462-63. ⁷³ਬਾਉਰ, 1039. ⁷⁴ਬਾਰਕਲੇਅ, 135. ⁷⁵ਬਾਉਰ, 861. ⁷⁶ਫਰੈਡਰਿਕ ਹਾਊਕ ਅਤੇ ਸੀਗਫਰਾਈਡ ਚੁਲਜ ਦੀ ਪੁਸਤਕ *ਬੀਓਲੀਜੀਕਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਸੇਧ. ਗਰਹਾਰਡ ਕਿਟਲ ਅਤੇ ਗਰਹਾਰਡ ਫਰੈਡਰਿਕ, ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ, ਜੀਓਫਰੀ ਡਬਲਿਊ. ਬਰੇਮਿਲੀ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1985) ਵਿਚ ਸਫ਼ਾ 929 ਤੇ “πρωῦς” ਹੈ। ⁷⁷ਕਿਉਂਕਿ 1:18 ਸੈਨਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਹੈ, ਕਈਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ 6:12 ਨੂੰ ਵੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਭਾਵ ਵਿਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ⁷⁸ਬਾਉਰ, 17. ⁷⁹ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪੂਛੂ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ *ਅਗੋਨਿਜ਼ਮਾਈ* ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ (ਵੇਖੋ 4:10)। ⁸⁰ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 235.

⁸¹1:18 ਵਿਚ ਵੀ “ਚੰਗੀ [καλός, *ਕਾਲੋਸ*] ਲੜਾਈ” ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ⁸²“ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ” ਅਤੇ “ਜੁੱਗੋ ਜੁੱਗ” ਸੰਬੰਧੀ, 1:16, 17 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। ⁸³6:19 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ “ਅਸਲ ਜੀਵਨ” ਆਖਿਆ। ⁸⁴ਆਰਕੀਬਾਲਡ ਥੋਮਸ ਰੋਬਰਟਸਨ, *ਵਰਡ ਪਿਚਰਸ ਇਨ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਜਿਲਦ 4, *ਦਿ ਏਪਿਸਲ ਆਫ ਪੌਲ* (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਬਰੱਦਰਜ਼, 1931), 594. ⁸⁵“ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ” ਵਾਕ 3:16 ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ⁸⁶ਬਾਉਰ, 708-9. ⁸⁷ਡੈਨਲਡ ਗੁਥਰੀ, *ਦ ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਲਸ*, ਸੇਧ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ, ਦ ਟਿੰਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1990), 127. ⁸⁸ਇਸ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਕਰਾਰ ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 9:22; 12:42; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 9:13; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 3:1; 10:23. ⁸⁹ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ NASB) ਵਿਚ ਬਰੈਕਟਾਂ ਵਿਚ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਦਾ ਕਰਾਰ ਹੈ; ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫੁੱਟਨੋਟਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ⁹⁰ਬੁਬੁਸ ਐਮ. ਮੈਟਜ਼ਗਰ, *ਏ ਟੈਕਸਚੂਅਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਗਰੀਕ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਦੂਜਾ ਸੰਪਾਦਨ (ਸਟੁੱਟਗਾਰਟ, ਜਰਮਨੀ: ਜਰਮਨ ਬਾਈਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, 1994), 315.

⁹¹ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 274. ⁹²ਬਾਉਰ, 504. ⁹³ਬਾਰਕਲੇਅ, 133. ⁹⁴ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, *ਇਕਸਪੋਜੀਸ਼ਨ ਆਫ ਦ ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਲਸ*, ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1965), 202. ⁹⁵ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 14:6-23. ⁹⁶ਡੈਨ ਡੀਵੈਲਟ, *ਪੌਲਸ ਲੈਟਰਜ਼ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ ਅੰਡ ਟਾਈਟਸ*, ਬਾਈਬਲ ਸਟੱਡੀ ਟੈਕਸਟਬੁਕ (ਜੇਪਲਿਨ, ਮਿਸੂਰੀ: ਕਾਲਜ ਪ੍ਰੈਸ, 1961), 122. ⁹⁷ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿਚ, 20 ਅਤੇ 21 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਉਪਲੇਖ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸ਼ਬਦ ਹਨ। ⁹⁸ਬਾਉਰ, 367. ਬਾਰਕਲੇਅ ਨੇ *ਏਪੀ* ਦਾ “ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ” ਵਜੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਬਾਰਕਲੇਅ, 133)। ⁹⁹ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ, *ਏਪੀ* “ਅਧਿਕਾਰਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਸਾਹਮਣੇ” (ਬਾਉਰ, 363-64)। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ “ਪਿਲਾਤੁਸ

ਸਾਹਮਣੇ" ਹੈ।¹⁰⁰ "ਮਸੀਹ" ("ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ") ਸ਼ਬਦ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਵਿਚ ਇਕ ਰਾਜਾ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

¹⁰¹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪੱਕਾ ਕਰਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਹੈ ਉਸ ਦਾ "ਰਾ" ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।¹⁰² ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ "ਇਸ ਜਗਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ" (ਯੂਹੰਨਾ 18:36) ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੈਸਰ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੀਓਨ ਮੋਰਿਸ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਲੂਕ, ਸੋਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ, ਦ ਟਿੰਡਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1995) ਦੇ ਸਫ਼ੇ 347-49 ਵੇਖੋ।¹⁰³ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 340; ਬਾਉਰ, 1002।¹⁰⁴ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 596।¹⁰⁵ ਬਾਉਰ, 144।¹⁰⁶ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਬੋਬੱਨ" 3:2 ਅਤੇ 5:7 ਵਿਚ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।¹⁰⁷ "ਐਪੀਫੈਨੀ" ਸ਼ਬਦ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ "ਕੱਲ੍ਹ ਰਾਤ ਮੈਨੂੰ ਐਪੀਫੈਨੀ (ਪਰਕਾਸ਼) ਹੋਇਆ," ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਦਾ ਅਨੁਭਵੀ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।¹⁰⁸ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 31-32।¹⁰⁹ ਬਾਉਰ, 385-86।¹¹⁰ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਦੇ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਜਿਆਦਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ *παρουσία* (ਪਰਾਉਸੀਆ)।

¹¹¹ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ "ਵੇਲੇ ਸਿਰਾ" (ਵੇਲੇ ਤੀਤੁਸ 1:3)। ਇਹੋ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 2:6 ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ।¹¹² ਕੁਝ ਲੇਖਕ ਜੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਬਾਹਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ "ਉਧਾਰ ਲਈ ਸੀ" ਜਿਸ ਬਿਚ ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪੌਲੁਸ ਕੋਲ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੀਐਚਡੀ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਡਿਗਰੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 22:3) ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਯੂਨਾਨੀ ਇਤਹਾਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮਿਲੀ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2:13; ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:1): ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ "ਉਧਾਰ" ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।¹¹³ "ਵਡਿਆਈ" ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ *λόγος* (ਲੋਗੋਸ, "ਸ਼ਬਦ") ਅਤੇ *δόξα* (ਡੋਕਸਾ, "ਉਸਤਤ", "ਆਦਰ", "ਮਹਿਮਾ") ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋੜਦਾ ਹੈ; ਇਹ "ਵਡਿਆਈ ਦਾ ਸ਼ਬਦ" ਹੈ। 6:15, 16 ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 1:17 ਵਿਚ ਵਡਿਆਈ ਨਾਲ ਕਰੋ।¹¹⁴ ਰੈਡਰਿਕਸਨ, 206।¹¹⁵ ਚਾਰ ਗੁਣ (ਹਰੇਕ "ਮੈ") ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਸਟੇਟ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, 159।¹¹⁶ ਬਾਉਰ, 610-11।¹¹⁷ ਇਹ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ "ਡਾਇਨੈਸਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਨਿੱਕਲਿਆ ਹੈ।¹¹⁸ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 46; ਬਾਉਰ, 263।¹¹⁹ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 320; ਬਾਉਰ, 23।¹²⁰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ "ਪਰਮੇਸ਼ੁਰਤਾਈ" ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵੇਖੋ ਰੋਬਰਟਸ, 69।

¹²¹ ਕੁਝ ਲੇਖਕ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ "ਅਣਪੁੱਜ ਜੋਤ" ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਪੀ ਇਨਸਾਨ ਜਿਹੜਾ ਪਸ਼ਚਾਤਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।¹²² ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ "ਸਦੀਪਕ" ਸ਼ਬਦ *αἰώνιος* (ਆਈਓਨੀਓਸ) ਹੈ। ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦ *αἰών* (ਆਈਓਨ) 1:17 ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।¹²³ ਬਾਉਰ, 565।¹²⁴ ਵੈਰਨ ਡਬਲਿਯੂ. ਵਿਅਰਸਬੀ, *ਦ ਬਾਈਬਲ ਇਕਸਪੋਜੀਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ: ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਜਿਲਦ 2 (ਵੀਹਟਨ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਵਿਕਟਰ ਬੁਕਸ, 1989), 237।¹²⁵ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ "ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:1 ਅਤੇ 4:8 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਜੋਮ ਲੋਕਹਾਰਟ ਅਤੇ ਡੇਵਿਡ ਐਲ. ਰੋਪਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ *ਇਫੀਸੀਅਨਜ਼ ਅਤੇ ਫਿਲੀਪੀਅਨਜ਼*, ਟਰੱਬ ਫ਼ਾਰ ਟੂਡੇ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਸੀਆਰਕੀ, ਆਰਕੈਨਸ: ਰਿਸੋਰਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, 2009) ਵਿਚ ਸਫ਼ੇ 481-82, 551 ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।¹²⁶ ਗੈਰੀ ਡਬਲਿਯੂ. ਡੀਮਾਰੈਸਟ, 1, 2 *ਥੈਸਾਲੋਨੀਅਨਜ਼*, 1, 2 *ਟਿਮੋਥੀ*, *ਟਾਈਟਸ*, ਦ ਕੋਰਿੰਥੀਨੀਕੇਟਰਜ਼ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 9 (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1984), 225।¹²⁷ ਇਕ ਧਨੀ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ "m" ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ: "ਨਾਟ ਮੈਨੀ" ਅਤੇ "ਨਾਟ ਐਨੀ" ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ।¹²⁸ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:31 ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ("ਅਸਿਯਾ") ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਸਨ।¹²⁹ ਸਟੇਟ, 161।¹³⁰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ ਪੈਰਨਗੀਲੋਪੰਜ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ (1:3; 4:11; 5:7; 6:13, 17)।

¹³¹ ਬਾਉਰ, 831।¹³² ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, "ਇਸ ਜੁੱਗ" ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ "ਹੁਣ ਵਾਲਾ ਜੁੱਗ" ਹੈ।¹³³ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 304, 628।¹³⁴ ਬਾਉਰ, 319। ਇਹੋ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਲਈ 4:10 ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਗਈ

ਹੈ।¹³⁵ਬਰੂਸ ਬੀ. ਬਾਰਟਨ, ਡੇਵਿਡ ਆਰ. ਵੀਰਮੈਨ ਅਤੇ ਨੀਲ ਵਿਲਸਨ, *1 ਟਿਮੋਥੀ, 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ*, ਲਾਈਫ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਵੀਰਟਨ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਟਿੰਡਲ ਹਾਰੂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1993), 138. ¹³⁶5:6 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। ¹³⁷ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਜਾਹਰ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਝ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਰੀਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੁਰਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇਹ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ (4:3 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ¹³⁸ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਕਠੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਮਾਲਦਾਰ ਜਵਾਨ ਹਾਕਮ (ਮਰਕੁਸ 10:21)। ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਗਰ ਆਤਮਿਕ ਸਰਜਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ¹³⁹ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 273, 275. ¹⁴⁰ਬਾਰਕਲੇਅ, 137.

¹⁴¹2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:19 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਧਰੀ ਹੋਈ ਪੱਕੀ ਨੀਂਹ [ἰσχυρὸς θεμέλιος, *ਥੀਮਲੀਓਸ*]” ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ¹⁴²ਕੁਝ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀਆਂ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਇੱਥੇ “ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ” ਹੈ (ਵੇਖੋ KJV; NKJV)। ¹⁴³ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਓਨਟੋਸ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਅਸਲ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (5:3, 5, 16)। ¹⁴⁴ਇਸ ਵਿਸਮਿਕ ਦੀ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਲਈ, ਵੇਖੋ 6:11; ਰੋਮੀਆਂ 2:1, 3; 9:20; KJV ਵਿਚ ਗਲਾਤੀਆਂ 3:1. ¹⁴⁵5:21 ਵਿਚ *ਫੁਲਾਸ਼ੇ* ਦੇ ਇਕ ਰੂਪ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਸੰਭਾਲਣਾ ਕਰਾ”। ¹⁴⁶ਬਾਉਰ, 764. ਇਸ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:12, 14 ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ¹⁴⁷ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਇਹ ਕਰੇਗਾ ਉਹ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤਬਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:2)। ¹⁴⁸1:9 ਵਿਚ *ਬੀਬੀਲੋਸ* ਦਾ ਅਰਥ “ਅਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨਾ” ਅਤੇ 4:7 ਵਿਚ “ਦੁਨਿਆਵੀ” ਹੈ। ¹⁴⁹ਬਾਉਰ, 539. ¹⁵⁰ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 48.

¹⁵¹“ਗਿਆਨ” ਦੀ ਥਾਂ, KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਵਿਗਿਆਨ” ਹੈ ਜੋ ਕਿ “ਗਿਆਨ” ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਲਾਤੀਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ¹⁵²ਬਾਉਰ, 88. ¹⁵³ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 449. ¹⁵⁴ਜਿਹੜੇ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਲਈ ਦੂਜੀ ਸਦੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ *ਐਂਟੀਬੀਸਿਸ* ਅਤੇ *ਨੇਸਿਸ* ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। *ਨੇਸਿਸ* “ਨੇਸਟੀਸਿਜਮ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਨੇਸਟਿਕ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਨੇ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖੀ ਜਿਸ ਨੂੰ “ਐਂਟੀਬੀਸਿਸ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ “ਰਹੱਸਵਾਦੀ ਪਾਖੰਡ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲਾਂ ... ਸਿਰਫ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ” (ਗੋਰਡਨ ਡੀ. ਫੀ, *1 ਅੰਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ*, ਏ ਗੁਡ ਨਿਊਜ਼ ਕਮੈਂਟਰੀ [ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ: ਹਾਰਪਰ ਅੰਡ ਰੋਅ, 1984], 119)। ¹⁵⁵ਕਾਰਲ ਸਪੇਨ, *ਦ ਲੈਟਰਜ਼ ਆਫ ਪੌਲ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ ਅੰਡ ਟਾਈਟਸ*, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰਪਨੀ, 1970), 105. ¹⁵⁶ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 647. ¹⁵⁷ਬਾਉਰ, 311. ¹⁵⁸ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ “ਮੰਨਣਾ” ਅਤੇ “ਕਰਾਰ ਕਰਨਾ” ਸ਼ਬਦ ਕਈ ਵਾਰ ਬਦਲ-ਬਦਲ ਕੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਮੰਨਿਆ” (*ਅਪੈਂਗੀਲੋ* ਤੋਂ) ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਨੁਵਾਦ “ਕਰਾਰ ਕੀਤਾ” (*ὁμολογέω*, *ਹੋਮੋਲੋਗੀਓ*) ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਂਵ “ਕਰਾਰ” (*ὁμολογίαν*) 6:12, 13 ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ¹⁵⁹ਬਾਉਰ, 356. 2:10 ਵਿਚ “ਮੰਨਦੀਆਂ” ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ *ਅਪੈਂਗਲੋਮਾਈ* ਦੇ ਰੂਪ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ¹⁶⁰1:6 ਵਿਚ *ਅਸਟੇਚੀਓ* ਦੇ ਰੂਪ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਖੁੰਝਣਾ”।

¹⁶¹“ਨਿਹਚਾ” ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅੰਗ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ (ਵੇਖੋ 3:9)। ¹⁶²ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਲਾਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਗਲਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਉਸ ਦਾ ਪੱਤਰ। ¹⁶³ਫੀ, 118. ¹⁶⁴ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਹਰੇਕ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ¹⁶⁵KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਅੰਤ ਵਿਚ “ਆਮੀਨ” ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ¹⁶⁶ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਛੋਟਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮਾਲਕ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਨੈਤਿਕ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 5:29)। ¹⁶⁷ਵੇਅਨ ਈ. ਸ਼ਾਮ, *ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਲਸ*, ਸੋਲਿਡ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਸਰਮਨ ਸਟਾਰਟਰਸ (ਸਿਨਸਿਨਾਟੀ: ਸਟੈਂਡਰਡ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1999), 27. ¹⁶⁸ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਡੇਵਿਡ ਐਲ. ਰੋਪਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ *ਰੋਮਨਜ਼ 8-16: ਏ ਡਾਕਟ੍ਰਿਨਲ ਸਟੱਡੀ*, ਟਰੱਥ ਫਾਰ ਟ੍ਰੂਥ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਸੀਆਰਕੀ, ਆਰਕੈਨਸ: ਰਿਸੋਰਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, 2014) ਵਿਚ ਸਫ਼ੇ 333-81 ਤੇ ਰੋਮੀਆਂ 14 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ¹⁶⁹ *ਦ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ*, ਪੰਜਵਾਂ ਸੰਪਾਦਨ (2012), s.v. “ਕਾਮਾ”। ¹⁷⁰ਕੁਝ ਜਿਹੜੇ ਬਹਿਰੇ ਹਨ ਮੌਖਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬੋਲਣ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ।

¹⁷¹ਮੱਤੀ 10:32 ਮਸੀਹ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਇਕ ਸਧਾਰਣ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ “ਪੱਕੇ ਕਰਾਰ” ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਹਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਸਧਾਰਣ ਸੱਚਾਈਆਂ ਇਕਰਾਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦ ਕਦੇ ਵੀ

ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – ਬਪਤਿਸਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਜੀਉਂਦਿਆਂ।¹⁷² ਇਹ ਕਥਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਪਿਲਾਤੁਸ ਸਾਹਮਣੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੈ। ਪਿਲਾਤੁਸ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਕਰਾਰ ਦੀ ਚਰਚਾ 6:13 ਨਾਲ ਯੋਜਕ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।¹⁷³ ਇਸ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਹਿਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਪਰ ਉਸ ਇਕਰਾਰ ਦੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਉੱਥੇ ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।¹⁷⁴ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਬਚਣ ਦੇ ਲਈ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 16:16), ਪਰ “ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਵੋ” ਇਕ ਸੁਸਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ, ਇਹ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਕ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ।¹⁷⁵ ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਵਾਇਆ, ਪਰ ਗ੍ਰੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਮਹਾਨ ਆਗਿਆ) ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਰੀਤ ਦੀ ਕੋਈ ਲਿਖਤ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 28:18-20; ਮਰਕੁਸ 16:15, 16)। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਪੀ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਦੇ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ; ਪਰ ਉਹ “ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ” ਨਹੀਂ ਹੈ।¹⁷⁶ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ਦੀ ਅਸਲੀ ਹੱਥਲਿਖਤ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਹ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਆਰੰਭਕ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਰੀਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਨ ਜਿਹੜੀ ਬਪਤਿਸਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।¹⁷⁷ “ਯਿਸੂ” ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।”¹⁷⁸ ਡੇਲ ਹਾਰਟਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਈਸਟਸਾਈਡ ਚਰਚ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਸਟ, ਮਿਡਵੈਸਟ ਸਿਟੀ, ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਵਿਚ 11 ਨਵੰਬਰ 2012 ਵਿਚ “ਮੁਖ਼ਤਿਆਰਪੁਣੇ” ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਪਦੇਸ਼।¹⁷⁹ ਗੁਥਰੀ, 130. ¹⁸⁰ ਕੋਫਮੈਨ, 238.

¹⁸¹ ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 237.